

This question paper contains 4 printed pages]

B-75-2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (First Year) (First Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2017

HISTORY

Paper I

(History of Ancient India upto 647 A.D.)

(MCQ & Theory)

(Thursday, 12-10-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) All questions are compulsory.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

1. Multiple Choice Questions :

10

बहुपर्यायी प्रश्न :

(i) Who wrote "Indica" ?

(a) Plinee

(b) Jastin

(c) Megasthenes

(d) Plutark

"इंडोका" या ग्रंथाचे लेखन कोणी केले ?

(a) प्लिनी

(b) जस्टिन

(c) मॅगस्थेनिस

(d) प्ल्युटार्क

(ii) How many stupas were built by Emperor Ashoka ?

(a) 86000

(b) 84000

(c) 85000

(d) 83000

P.T.O.

सम्राट अशोकाने किती स्तूप बांधले ?

- (a) 86000 (b) 84000
(c) 85000 (d) 83000

(iii) There are ..... periods of stone age.

- (a) 03 (b) 04
(c) 05 (d) 06

आर्यमुगाचे ..... कालखंड पडतात.

- (a) 03 (b) 04
(c) 05 (d) 06

(iv) What did excavation find at Lothal Site ?

- (a) Weapon (b) Makeup Box
(c) Jewellery (d) Dockyard

लोथल येथील उत्खननात काय सापडले ?

- (a) हत्यारे (b) शृंगारपेटी
(c) दागिने (d) गोदी

(v) ..... was the most important assets for Aryans.

- (a) Silver (b) Cows
(c) Gold (d) None of these

आर्य '..... हेच अतिश्रेष्ठ धन आहे' असे समजतात.

- (a) चांदी (b) गोधन
(c) सोने (d) यापैकी नाही

(vi) ..... types were in post-Vedic period of marriage.

- (a) 04 (b) 06
(c) 08 (d) 02

उत्तर वैदिक काळात विवाहाचे ..... प्रकार होते.

- (a) 04 (b) 06
(c) 08 (d) 02

(vii) What are these Dharma, Artha, Kama and Moksha in Vedic age ?

- (a) Vedas (b) Ashram
(c) Varna (d) Purushartha

वैदिक काळातील धर्म, अर्थ, काम व मोक्ष म्हणजे काय ?

- (a) वेद (b) आश्रम
(c) वर्ण (d) पुरुषार्थ

(viii) Who was the first Teerthankar in Jain Religions ?

- (a) Mahavira (b) Parshvanatha
(c) Wrisabhadeva (d) Mallinatha

जैन धर्माचे पहिले तिर्थकार सांगा :

- (a) महावीर (b) पार्श्वनाथ
(c) वृषभदेव (d) मल्लीनाथ

(ix) What is the name of Gautam Budha's wife ?

- (a) Yashoda (b) .....
(c) Trishala (d) None of these

गौतम बुद्धाच्या पत्नीचे नाव काय ?

- (a) यशोदा (b) यशोधरा
(c) त्रिशला (d) यापैकी नाही

(x) Gautam Budha delivered his first speech at :

- (a) Sarnatha (b) Gaya
(c) Lumbini (d) Rajagriha

गौतम बुद्धाने पहिले प्रवचन ..... येथे दिले.

- (a) सारनाथ (b) गया
(c) लुम्बिनी (d) राजगृह

Theory

2. Give an account of Archaeological sources of Ancient Indian History. 10
 प्राचीन भारताच्या इतिहासाची अलिखित साधने लिहा.

Or

(किंवा)

Explain about Indus Civilization town planning.

सिंधू संस्कृतीमधील नगर रचना स्पष्ट करा.

3. Describe about the Social and Economic Life of Pre-Vedic period. 10
 पूर्व-वैदिककाळात सामाजिक व आर्थिक जीवनाचे वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Explain the Philosophy of Bauddha Religion.

बौद्ध धर्माचे तत्त्वज्ञान विशद करा.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Features of stone-age
 (ii) Ashrams-system
 (iii) Life of women in Vedic period
 (iv) Vardhaman Mahaveer.

घांडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) पाषाण युगाची वैशिष्ट्ये
 (ii) आश्रम व्यवस्था
 (iii) वैदिककाळात स्त्री जीवन
 (iv) वर्धमान महावीर.

Hall-01
(26)
This question paper contains 4 printed pages]

A—01—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (First Year) (First Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2018

HISTORY

Paper I

(History of Ancient India Upto 647 A.D.)

(MCQ+Theory)

(Friday, 12-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

- N.B. — (i) All questions are compulsory.
(ii) All questions carry equal marks.
(i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

10×1=10

1. (i) How many 'Vedangas' were there in Vedic literature ?
(A) 8 (B) 4
(C) 6 (D) 10
वैदिक साहित्यात किती 'वेदांगे' आहेत ?
(A) 8 (B) 4
(C) 6 (D) 10
(ii) Who wrote 'Ramayana' ?
(A) Vashisth (B) Valmiki
(C) Agastya (D) Vyas
रामायण कोणी लिहिले ?
(A) वसिष्ठ (B) वाल्मिकी
(C) अगस्त्य (D) व्यास

P.T.O.

(iii) Who discovered Sindhu Civilization ?

- (A) Dayaram Sahani (B) Plini
(C) Pandit Nehru (D) Megasthenes

सिंधु संस्कृतीचा शोध कोणी लावला ?

- (A) दयाराम साहणी (B) प्लिनी
(C) पंडीत नेहरू (D) मेगस्थेनिस

(iv) In ..... were big common bath places.

- (A) Harappa (B) Mohenjo Daro
(C) Lothal (D) Dholavira

महास्नानगृह ..... या शहरात सापडले.

- (A) हडप्पा (B) मोहेंजोदारो
(C) लोथल (D) धोलाविरा

(v) How many Ashramas were there in Vedic period ?

- (A) 8 (B) 6
(C) 5 (D) 4

वैदिक काळ्यात किती आश्रम होते ?

- (A) 8 (B) 6
(C) 5 (D) 4

(vi) How many types of marriages are there in Vedic period ?

- (A) 10 (B) 4
(C) 8 (D) 6

वैदिक काळ्यात विवाहाचे किती प्रकार होते ?

- (A) 10 (B) 4
(C) 8 (D) 6

(vii) In Rigveda period traders were called by the name of .....

- (A) Pani (B) Shreni
(C) Lokpal (D) Trader

ऋग्वेद काळामध्ये व्यापार करणाऱ्या वर्गास .....

- (A) पणी (B) श्रेणी
(C) लोकपाल (D) व्यापारी

(viii) Where did Gautam Buddha deliver his first 'speech' ?

- (A) Sravasti (B) Vaishali
(C) Kapilvastu (D) Sarnath

गौतम बुद्धाने पहिले प्रवचन कोठे दिले ?

- (A) श्रावस्ती (B) वैशाली
(C) कपिलवस्तु (D) सारनाथ

(ix) How many Mahajanpadas were there in Ancient period ?

- (A) 14 (B) 16
(C) 18 (D) 17

प्राचीन काळामध्ये किती महाजनपदे होती ?

- (A) 14 (B) 16
(C) 18 (D) 17

(x) With which religion Hinyana and Mahayana panth are related ?

- (A) Vedic (B) Jain
(C) Baudh (D) None of these

हिनयान व महायान पंथ कोणत्या धर्माशी संबंधित आहे ?

- (A) वैदिक (B) जैन
(C) बौद्ध (D) यापैकी नाही

P.T.O.

Theory

2. Explain the archaeological sources of Ancient Indian History. 10
 प्राचीन भारताच्या इतिहासाची पुरातत्वीय साधने स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write about the town planning of Indus civilization.

सिंधु संस्कृतीची नगर रचना विशद करा.

3. Explain social and religious life in pre-Vedic period. 10
 पूर्व-वैदिक काळातील सामाजिक व धार्मिक जीवन स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Give an account of biographical and philosophical character of Vardhaman Mahavira.

वर्धमान महाविराचे जीवन-चरित्र व तत्वज्ञान विशद करा.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Four Vedas
 (ii) Women's standard in Vedic period
 (iii) Middle stone age
 (iv) Gautam Buddha.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) चार वेद
 (ii) वैदिककालीन स्त्री दर्जा
 (iii) मध्याश्म युग
 (iv) गौतम बुद्ध.

Catru
This question paper contains 2 printed pages]

AV-9-2019

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
M.A. (First Year) (External Education) EXAMINATION
APRIL/MAY, 2019

HISTORY

Paper I

[History of Ancient India and Culture (upto 1000 A.D.)]

(Thursday, 2-5-2019)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—100

N.B. :— (i) Total questions are 5.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) एकूण प्रश्न संख्या 5.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Write answer of any one question from the following in detail : 20

(i) Write about Historical literary sources of Ancient India.

(ii) Explain features of stone-age culture.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(i) प्राचीन भारताच्या इतिहासाची लिखित साधने लिहा.

(ii) अश्मयुगीन संस्कृतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

2. Write answer of any one question from the following in detail : 20

(i) Describe about the Social and Economic Life of Pre-vedic period.

(ii) Write the salient features of Indus Valley Civilization.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(i) पूर्व-वैदिककालीन सामाजिक व आर्थिक जीवनाचे वर्णन करा.

(ii) सिंधू संस्कृतीची ठळक वैशिष्ट्ये लिहा.

P.T.O.

3. Write answer of any one question from the following in detail : 20

- (i) Explain the teaching of Gautam Buddha.
- (ii) Write the religious policy of King Ashoka.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

- (i) गौतम बुद्धाची शिक्षण स्पष्ट करा.
- (ii) सम्राट अशोकाच्या धार्मिक धोरणाची माहिती लिहा.

4. Write answer of any one question from the following in detail : 20

- (i) State the salient features of the golden age of Gupta period.
- (ii) Describe the expansion policy of Harshvardhana.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

- (i) गुप्तकालीन सुवर्णयुगाची प्रमुख वैशिष्ट्ये लिहा.
- (ii) हर्षवर्धनाच्या साम्राज्य विस्ताराचे वर्णन करा.

5. Write short notes on any two from the following : 20

- (i) Religious life in Post-Vedic Period
- (ii) Jain Philosophy
- (iii) Purushartha
- (iv) Chandragupta Maurya.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टिपा लिहा :

- (i) उत्तर-वैदिककालीन धार्मिक जीवन
- (ii) जैन तत्त्वज्ञान
- (iii) पुरुषार्थ
- (iv) चंद्रगुप्त मौर्य.

This question paper contains 3 printed pages]

P—10—2019

FACULTY OF SOCIAL SCIENCE

M.A. (First Year) (Distance Education) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

HISTORY

Paper I

[प्राचीन भारताचा इतिहास व संस्कृती (आरंभापासून ते इ.स. 1000 पर्यंत)]

(Wednesday, 27-11-2019)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—80

N.B. :— (i) तात्विक भाग प्रश्न संख्या 4, प्रति प्रश्न गुणसंख्या 20.

(ii) पहिला प्रश्न आवश्यक आहे.

1. वस्तुनिष्ठ प्रश्न (अत्यावश्यक) :

(अ) प्रत्येकी एका वाक्यात उत्तरे द्या :

20

(1) साधनांचे प्रकार किती आहेत ?

(2) स्नानग्रहाचे अवशेष कोठे मिळले ?

(3) ताम्रपट म्हणजे काय ?

(4) मानवाच्या प्रगत होण्यापूर्वीच्या कालखंडाला काय म्हणतात ?

(5) मानवाने सर्वप्रथम दगडापासून कोणते हत्यार बनविले ?

(ब) रिक्त्या जागा भरा :

(1) चीनी इतिहासाचा जनक.....हा मानव्य जातो.

P.T.O.

- (2) महायान हा पंथ.....धर्माचा आहे.
- (3) बौद्ध धर्माची पहिली परिषद.....येथे भरली.
- (4) चंदेळ वंशाचा संस्थापक.....हा होता.
- (5) होयसाळांची राजधानी.....ही होती.

(क) योग्य तो पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा :

- (1) दगडवर लिहिलेल्या लेखाला.....म्हणतात.
(ताम्रपट, भिंतीलेख, शिळालेख)
- (2) आदिमानवाच्या रहिवासाच्या अतिप्राचीन लेणी.....येथे सापडल्या.
(भिमबेटका, वेरूळ, अजिंठा)
- (3) अथर्ववेद हा ग्रंथ.....क्रमांकाचा वेद ग्रंथ होय.
(तीन, दोन, चार)
- (4) तक्षशिला परिसरात.....याने उत्खनन कार्य सुरू केले.
(सर जॉन मार्शल, राखलदास बॅनर्जी, कनिंगहॅम)
- (5) वेबरच्या मते उपनिषदांची.....आहे.
(235, 236, 108)

(ड) 'अ' स्तंभ व 'ब' स्तंभातील वाक्याच्या जोड्या लावा :

स्तंभ 'अ'	स्तंभ 'ब'
(1) शिळालेख	(i) 1028 सुक्ते
(2) सिंधु संस्कृती	(ii) सम्राट अशोक
(3) ऋग्वेद	(iii) प्राथमिक साधन
(4) कलिंग युद्ध	(iv) हडप्पा
(5) मुळराज	(v) सोळंकी वंश.

WT

(3)

P—10—2019

2. खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर सविस्तर उत्तर लिहा : 20
- (1) वैदिक वाङ्मयाची माहिती लिहा.
  - (2) गुप्त साम्राज्याचा न्हास का झाला.
3. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची संक्षिप्त स्वरूपात उत्तरे लिहा : 20
- (1) इतिहासाची पुरातत्वीय साधने विशद करा.
  - (2) आर्यांचे मुळ वस्तीस्थान कोणते ? विशद करा.
  - (3) मौर्यांच्या इतिहासाची साधने लिहा.
  - (4) गुप्तकालीन केंद्रीय प्रशासनाचा आढावा घ्या.
4. खालीलपैकी कोणत्याही चारवर संक्षिप्त टिपा लिहा : 20
- (1) त्रिपिटक
  - (2) सिंधु लिपी
  - (3) चार आर्य सत्य
  - (4) श्रीगुप्त
  - (5) राज्यवर्धन
  - (6) भोज (इ.स. 1018-1060).

This question paper contains 2 printed pages|

A—33—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (First Semester) (Regular) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

HISTORY

Paper-I

[History of Ancient India (upto 647 A.D.)]

(Wednesday, 16-10-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— All questions are compulsory.

सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

1. Give an account of archaeological sources of Ancient Indian History. 15

प्राचीन भारतीय इतिहासाच्या भौतिक साधनाचा आढावा घ्या.

Or

(किंवा)

Explain the Social Life in the pre-Vedic age.

पूर्व-वैदिककालीन सामाजिक जीवन स्पष्ट करा.

2. Write about the town planning of Indus Valley Civilization. 15

सिंधू संस्कृतीतील नगर रचनाविषयी माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Describe the philosophy of Mahaveer Vardhamans.

वर्धमान महावीराच्या तत्वज्ञानाचे वर्णन करा.

P.T.O.

3. Write short notes on :

10

(a) Any one of the following :

(i) Literary Sources.

(ii) Vedic Age.

(b) Any one of the following :

(i) Post-Vedic Age Social Life

(ii) Sixteen Mahajanapadas.

शुद्धस्युत ढरुत ढरुत :

(अ) शुद्धस्युतः कः ढरुतः :

(i) शुद्धस्युतः ढरुतः

(ii) शुद्धस्युतः

(ब) शुद्धस्युतः कः ढरुतः :

(i) शुद्धस्युतः सामाजिक ढरुतः

(ii) ढरुतः ढरुतः.

This question paper contains 4 printed pages]

B-104-2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (First Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

(Old Pattern)

HISTORY

Paper I

[History of Ancient India (Upto 647 AD.)]

(MCQ + Theory)

(Wednesday, 16-10-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :- (i) All questions are compulsory.
(ii) All questions carry equal marks.
(i) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

10

1. Choose the correct answer :

योग्य पर्याय निवडा :

(1) Copper plates are the ..... sources.

- (A) Archaeological (B) Literary
(C) Written (D) All of these

ताम्रपट हे ..... साधन आहे.

- (A) पुरातत्वीय (B) वाङ्मयीन
(C) लिखित (D) यापैकी सर्व

(2) ..... is the first Veda grantha.

- (A) Yajurveda (B) Rigveda
(C) Atharvaveda (D) Samveda

..... पहिला वेद ग्रंथ आहे.

- (A) यजुर्वेद (B) ऋग्वेद
(C) अथर्ववेद (D) सामवेद

P.T.O.

- (3) Which civilization is known as 'Urban-Civilization' ?
 (A) Stone Age (B) Vedic Civilization
 (C) Hindu Civilization (D) Indus Civilization
 'नागरी संस्कृती' कोणत्या संस्कृतीला म्हणतात ?
 (A) अश्मयुगीन संस्कृती (B) वैदिक संस्कृती
 (C) हिंदू संस्कृती (D) सिंधू संस्कृती
- (4) Find odd in the following :
 (A) Lothal (B) Kalibangan
 (C) Sarnath (D) Aalamgirpur
 खालीलपैकी विसंगत जोडी ओळखा :
 (A) लोथल (B) कालीबंगन
 (C) सारनाथ (D) आलमगीरपूर
- (5) Which was the Third Ashram in Vedic age ?
 (A) Sanyas Ashram (B) Grahasth Ashram
 (C) Brahamachary Ashrama (D) Vanprasth Asram
 वैदिक कालखंडातील तिसरा आश्रम कोणता ?
 (A) संन्यासाश्रम (B) गृहस्थाश्रम
 (C) ब्रह्मचर्याश्रम (D) वानप्रस्थाश्रम
- (6) Who wrote the book 'Arctic Home of the Vedas' ?
 (A) Dayaram Sahani (B) Lokmanya Tilak
 (C) Rabindranath Tagore (D) M. K. Gandhi
 'आर्टिक होम ऑफ द वेदाज' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?
 (A) दयाराम साहनी (B) लोकमान्य टिळक
 (C) रविन्द्रनाथ टागोर (D) मो. क. गांधी
- (7) Gautam Buddha was born at .....
 (A) Pavapuri (B) Varanasi
 (C) Sarnath (D) Lumbini
 गौतम बुद्धाचा जन्म ..... येथे झाला.
 (A) पावापूरी (B) वाराणशी
 (C) सारनाथ (D) लुंबिनी

- (8) Shvetambara and Digambara cults are related with ..... religion.
- (A) Vedic (B) Hindu
(C) Jain (D) Baudha
- श्वेतांबर आणि दिगंबर पंथ हे .....धर्माशी संबंधीत आहेत.
- (A) वैदिक (B) हिंदू
(C) जैन (D) बौद्ध
- (9) How many teerthkars were there in Jain religion ?
- (A) 22 (B) 24
(C) 26 (D) 28
- जैन धर्मात किती तीर्थंकर होऊन गेले ?
- (A) 22 (B) 24
(C) 26 (D) 28
- (10) Panchsheel principle is related with ..... religion.
- (A) Hindu (B) Baudha
(C) Jain (D) Vedic
- पंचशिल तत्व ..... धर्माशी संबंधीत आहेत.
- (A) हिंदू (B) बौद्ध
(C) जैन (D) वैदिक

Theory

2. Give an account of archaeological sources of Ancient Indian History. 10
प्राचीन भारतीय इतिहासाच्या पुरातत्वीय साधनांचा आढावा घ्या.

Or

(किंवा)

Explain the social life in the Indus Civilization.

सिंधू संस्कृतीतील सामाजिक जीवन स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(4)

B=104-2019

3. Write the information about religious life in the pre-Vedic period. 10
पूर्व वैदिककालीन धार्मिक जीवनाची माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the philosophy of Jain religion.

जैन धर्माचे तत्वज्ञान स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Town Planning of Indus Civilization
(ii) Literary Sources
(iii) Marriage System
(iv) Baudh philosophy.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) सिंधू संस्कृतीतील नगर रचना
(ii) वाङ्मयीन साधने
(iii) विवाह पद्धती
(iv) बौद्ध तत्वज्ञान.

Faculty of HUMANITIES
B.A. (First Year) (First semester) EXAMINATION
Winter 2020
HISTORY History of Ancient India (up to-647 A. D.)
Paper -I NEW

Time - one hour

- सर्वप्रश्न आवश्यक आहेत.
- सर्वप्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. हयुएन -त्संगकोण होता?
  - a) चीनी प्रवाशी
  - b) इटालियन प्रवाशी
  - c) इराणी प्रवाशी
  - d) बरीलपैकी नाही
2. 'सिंधू संस्कृती ही भारतीय इतिहासाचे सुवर्ण अक्षरांनी लिहिलेले पानच आहे' असे कोणी म्हटले ?
  - a) न्या. रामटे
  - b) लोकमान्य टिळक
  - c) पंडित नेहरू
  - d) जॉन मार्शल
3. उत्तर वैदिक काळात मानवी जीवनात किती संस्कारांना महत्त्व होते?
  - a) 12
  - b) 9
  - c) 16
  - d) 11
4. जैन धर्मातील पहिले तीर्थकार कोण ?
  - a) महावीर
  - b) पार्ष्णाथ
  - c) ऋषभनाथ
  - d) अरिष्टनेमी
5. त्रिपिटके ..... धर्माशी संबंधित होती.
  - a) वैदिक
  - b) बौद्ध
  - c) जैन
  - d) मुस्लिम

6. आर्यांच्या साप्ताहिक ज्वनवातील सर्वात लहान घटक कोणता ?
- पात
  - भंडल
  - कुंड
  - खडे
7. हडप्पा शहर..... नदीच्या काठाने नसलेले आहे.
- सिंधू
  - गंगा
  - रावी
  - सरस्वती
8. गौतम बुद्धाचा जन्म केव्हा झाला ?
- इ.स.पू. 657
  - इ.स.पू. 567
  - इ.स.पू. 576
  - इ.स.पू. 675
9. वैदिक आर्यांचा..... यावर विशेष भर होता.
- यज्ञविधी
  - प्रवचन
  - किर्तन
  - वरीलपैकी नाही
10. अर्थशास्त्राचा लेखक कोण होता ?
- कौटिल्य
  - आर्यभट
  - मिनेहर
  - वराहमिहीर
11. सिंधू लोकांचा ..... बरोबर व्यापार चालत होता.
- ग्रीस
  - सुमेरिया
  - चीन
  - वरीलपैकी नाही.
12. लोकमान्य टिळकांच्या मते आर्य..... प्रदेशातून झाले.
- आक्टिक
  - अंटार्क्टिका
  - मध्य आशिया
  - वरीलपैकी नाही
13. त्रिरत्ने..... पर्माशी संबंधित आहेत.

- a) जैन
b) ख्रिस्ती
c) वैदिक
d) वरीलपैकी नाही
14. स्वप्नवासवदत्ताचा लेखक कोण होता?
a) भास
b) कल्हण
c) दण्डी
d) वरीलपैकी नाही
15. सिंधू लोक कोणत्या लिपीचा वापर करीत असे?
a) मोडी लिपी
b) अक्षर लिपी
c) चित्रलिपी
d) वरीलपैकी नाही
16. आर्यांची आकाशदेवता कोणती होती?
a) वरूण
b) वायु
c) इंद्र
d) यम
17. वर्धमान महाविर..... या वंशाचे होते.
a) लिच्छवी
b) शाक्य
c) शत्रूक
d) वरीलपैकी नाही
18. जैन धर्मातील चोविसावे तीर्थकार कोण?
a) वर्धमान महावीर
b) पार्श्वनाथ
c) अजितनाथ
d) ऋषभदेव
19. स्कंद पुराणे किती आहेत?
a) १६
b) १८
c) १२
d) ११
20. सिंधू लोकांना कोणत्या धातूचे ज्ञान नव्हते ?
a) तांबे

- b) शिखे
c) लोखंड
d) सोने
21. कोणता धर्म कर्मकांडापुढे माग पडला ?
a) वैदिक
b) जैन
c) बौद्ध
d) बरीलपैकी नाही
22. महाभारत कोणी लिहिले ?
a) वाल्मिकी
b) भास
c) व्यास
d) आर्य चाणक्य
23. इंडिका यात्राचा लेखक कोण होता?
a) विष्णु शर्मा
b) मेगॅस्थेनीस
c) मिर्नॅदर
d) बरीलपैकी नाही
24. पाकिस्तानातील पंजाब मार्केटमोनेरी विल्हात कोणते शहर आहे?
a) हडप्पा
b) मोहिबोदसो
c) चन्हुदाडो
d) कालीबंगन
25. पुढीलपैकी कोणता वेद ग्रंथ नाही.
a) अथर्ववेद
b) आयुर्वेद
c) सामवेद
d) ऋग्वेद
26. गौतम बुद्धाने पहिले प्रवचन कोठे दिले ?
a) सारनाथ
b) लुम्बिनी
c) कपिलवस्तु
d) पावापुरी
27. रामायण कोणी लिहिले ?
a) कालिदास
b) मरुषी व्यास

- c) महर्षीवशिष्ट
d) महर्षीवाल्मीकी
28. सिंधू संस्कृतीतील उत्खननात सापडलेली नर्तिकेची प्रतिमा कोणत्या घातूची आहे ?
a) तांबे
b) ब्राँझ
c) सोने
d) लोह
29. सामवेद, यजुर्वेद, अथर्ववेद यांचे लिखाण कोणत्या काळात झाले ?
a) पूर्व-वैदिक काळ
b) उत्तर वैदिक काळ
c) सिंधु काळ
d) वरीलपैकी नाही
30. अष्टांगमार्ग हा ————— धर्माशी संबंधित आहे.
a) जैन
b) बौद्ध
c) वैदिक
d) वरीलपैकी नाही
31. आगम ग्रंथाची संख्या किती आहे?
a) 12
b) 10
c) 09
d) 04
32. सिंधू काळातील महत्त्वपूर्ण बंदर कोणते?
a) ताम्रलिप्ति
b) मोहेंजोदारो
c) लोथल
d) हडप्पा
33. उत्तर वैदिक काळात कोणते नाणे उपयोगात आणली जात होती ?
a) आना
b) रुपया
c) होन
d) निष्क
34. जैन धर्माचे..... हे पंथ आहेत.
a) महामान - हीनयान
b) शेतांबर - दिगंबर
c) शैव - वैष्णव

- d) वरीलपैकी नाही
35. रजतरंगिनी हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
- a) बाणभट्ट
b) हर्षवर्धन
c) कल्हाण
d) विक्रमादित्य
36. गौतम बुद्धांनी कोणती कल्पना स्वीकारली होती?
- a) देव
b) वेद
c) कर्म
d) वरीलपैकी नाही
37. महास्नानगृह..... या शहरात सापडलेले होते.
- a) लोथल
b) मोहेंजोदारो
c) हडप्पा
d) कालीबंगन
38. बौद्ध धर्म प्रसारासाठी कोणत्या भाषेचा प्रामुख्याने वापर करण्यात आला होता?
- a) तामिळ
b) प्राकृत
c) पाली
d) संस्कृत
39. कुंभारकला..... युगातविकसित झाली?
- a) पुराण
b) लोह
c) नवाण
d) मध्ययुग
40. प्राचीन काळामध्ये..... महाजन पदे होती.
- a) 21
b) 11
c) 08
d) 16

3. Explain social and religious life in pre-Vedic period.
पूर्व-वैदिक काळातील सामाजिक व धार्मिक जीवन स्पष्ट करा.

10

Or

(किंवा)

Give an account of the sixteen Mahajanapadaa.
सोळा महाजनपदांची माहिती द्या.

4. Describe the town planning of Indus Valley Civilization.
सिंधू संस्कृतीकालीन नगर रचनेचे वर्णन करा.

10

Or

(किंवा)

Describe the Philosophy of Jainism.
जैन धर्माचे तत्वज्ञान वर्णन करा.

5. Write short notes on any *two* of the following :

10

- (i) Panchasheel;
- (ii) Ashram System;
- (iii) Inscription;
- (iv) Stone Age.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा:

- (i) पंचशील;
- (ii) आश्रम व्यवस्था;
- (iii) शिलालेख
- (iv) आरमयुग.

This question paper contains 2 printed pages|

RB—121—2022

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (First Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

HISTORY

Paper-II

[History of India (648 A.D. to 1526 A.D)]

(Thursday, 23-6-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time— 2½ Hours

Maximum Marks—50

- N.B. — (i) All questions are compulsory.
(ii) All questions carry equal marks.
(i) सर्व प्रश्न सोदव.
(ii) सर्व प्रश्नांचे समान गुण आहेत.

1. Write the archeological sources of Indian History. 10

भारतीय इतिहासाची भौतिक स्त्रोते लिहा.

Or

(किंवा)

Describe in brief the political history of Chalukya of Kalyani

कल्याणचील चालुक्याला राजकीय इतिहास अद्वया घ्या.

2. Explain the causes of decline of Rajput Dynasty. 10

राजपूत घराण्याला न्हासची कारणे स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe the achievement of Ramchandradev Yadava.

रामचंद्रदेव यादवाला कामगिरीचे वर्णन करा.

P.T.O.

3. Write an information of Vijayanagar Empire. 10

विजयनगर साम्राज्याची थोडक्यात माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the causes of decline of Bahamani Empire.

बहामनी साम्राज्याचा न्हासाची कारणे स्पष्ट करा.

4. Describe the achievements of Dantidurga. 10

दंतीदुर्गाला कामगिरीचे वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Describe the political history of Chouhan Dynasty.

चौहान घराण्याला राजकीय इतिहासाचे वर्णन करा.

5. Write short notes on (any two) : 10

(i) Literary Sources;

(ii) Gurjar Pratihar;

(iii) Mehmud Gawan

(iv) Solunki Dynasty

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोनवर) :

(i) वाङ्मयीन साधने;

(ii) गुर्जर प्रतिहार

(iii) महमंद गवान

(iv) सोळंकी घराणे

Faculty of Humanities
Class – B. A. F. Y.
B. A. (I Sem) Examinations
Examinations – Winter 2020
Subject: History
Paper No : II NEW
(History of India (648 to 1526A.D.)
Cluster Code – HD

Time-01 Hours

Maximum Marks: 40

N.B. : (i) Attempt all questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Use OMR Answer Sheet.

1. राजतरंगिणी हा ग्रंथ — यांनी लिहिला .
अ. वाक्पतिराज   ब. भारवी
क. कल्हण   ड. बिल्हण
2. कुंभ यानी — ग्रंथ लिहिला आहे.
अ. पार्य सारथी   ब. दंडी
क. संगितराज   ड. बल्लाळ
3. कविराजमार्ग हा ग्रंथ — या भाषेत लिहिला आहे.
अ. मराठी   ब. कन्नड
क. तामिळ   ड. संस्कृत
4. — हा मराठी भाषेतील आद्यग्रंथ समजला जातो.
अ. विवेकसिंधू   ब. धवळे
क. लीळाचरित्र   ड. ज्ञानेश्वरी
5. भारूडाची रचना — यांनी केली.
अ. नामदेव   ब. एकनाथ
क. सावतामाळी   क. तुकाराम
6. अल्बेरूनी — शतकात भारतात आला.
अ. नव्या   ब. दहाव्या
क. अकराव्या   ड. बाराव्या
7. अहदूर रज्जाकने कोणत्या साम्राज्यास भेट दिली?
अ. विजापूर   ब. अदिलशाही
क. बाहमणी   ड. विजयनगर
8. इव्न बतुता याने भारतात किती वर्षे वास्तव्य केले?
आ. चौदा वर्षे   ब. सोहळा वर्षे

- क. आठरा वर्ष   ड. वीस वर्ष
९. यादवांच्या नाण्यावर ----- चिन्ह आहे.
इ. हत्ती   ब. वाघ
क. सिंह   ड. गरू
१०. होइल मंदिर ----- राजवटीच्या काळात बांधण्यात आले.
ई. चालुक्य   ब. राष्ट्रकूट
क. यादव   ड. विजयनगर
११. ----- घराण्याची सत्ता संपुष्टात राष्ट्रकूट राजघराण्याने आपली सत्ता स्थापन केली.
अ. बदामी चालुक्य   ब. कल्याणी चालुक्य
क. यादव   ड. होयसाळ
१२. राष्ट्रकूट घराण्याचा संस्थापक ----- होय.
अ. पुलकेशी   ब. दंतिदुर्ग
क. तैलपद दुसरा   ड. सिंघण
१३. कैलास मंदिराची निर्माती ----- राजाच्या काळात झाली.
अ. ध्रुव   ब. गोविंद
क. कृष्ण पहिला   ड. दंतिदुर्ग
१४. सौदंतीच्या रट्ट्या शिलालेखात ----- कंधारपूरवराधिश्वर असा उल्लेख आला आहे.
अ. कृष्ण दुसरा   ब. इद्र तिसरा
क. अमोघवर्ष दुसरा   ड. कृष्ण तिसरा
१५. कल्याणी चालुक्यांची सत्ता कोणत्या राजवटीनंतर निर्माण झाली?
अ. राष्ट्रकूट   ब. होयसाळ
क. यादव   ड. काकतीय
१६. कल्याणी चालुक्याचे मुळ स्थान कर्नाटकातील ----- हे आहे.
अ. बेलवाडी   ब. कल्यकणी
क. तार्डवाडी   ड. यापैकी नाही
१७. विक्रमादित्य सहावा ----- मध्ये कल्याणी चालुक्यांच्या गादीवर विराजमान झाला.
अ. इ. स. १०७४   ब. इ. स. १०७६
क. इ. स. ११७४   ड. इ. स. ११७६
१८. विक्रमादित्य सहावा ----- पंथाचा उपासक होता.
अ. जैन   ब. वैष्णव
क. शैव   ड. बौध्द
१९. भिल्लम पाचव्याने यादवांची राजधानी म्हणून ----- शहराची निवड केली.
अ. सेऊनदेश   ब. मान्यखेट
क. पलियंडा   ड. देवगीरी
२०. ----- या पदव्या भिल्लमाने धारण केल्या होत्या.
अ. परमभट्टारक   ब. महाराजाधिराज
क. परमेश्वर   ड. वरील सर्व
२१. रामचंद्रदेवाच्या काळात यादव व ----- यांच्यात बेलवडीचे युध्द झाले.
अ. काकतीय   ब. पांडय
क. होयसाळ   ड. चोल
२२. देवगीरीच्या यादव राजा रामचंद्रदेव यांच्यावर ----- या इस्लामी शासकाने पहिले अक्रमण केले.

- अ. जताल्लुदीन खितजी   ब. अल्लाउद्दीन खितजी
क. महंमद तुघलक   ड. फिरोज तुघलक
२३. यादवांच्या पराभवाचे ——— ही कारणे होती.
अ. कमकुवत लष्कर   ब. ऐक्याचा अभाव
क. गुप्तघर विभाग   ड. वरील सर्व
२४. गुर्जर वंशामुळे सौराष्ट्राला ——— हे नाव पडले.
अ. माळवा   ब. महाराष्ट्र
क. गुजरात   ड. खानदेश
२५. गुर्जर प्रतिहार वंशाचा संस्थापक म्हणून कोणास ओळखले जाते?
अ. नागभट्ट पहिला   ब. देवराज
क. वत्सराज   ड. मिहिरभोज
२६. वाक्पतिराज पहिल्याने कोणत्या राजवंशाची स्थापना केली.
अ. चाहमन   ब. प्रतिहार
क. सोलंकी   ड. गडवाल
२७. तराईनचे पहिले युद्ध ——— मध्ये झाले.
अ. इ. स. ११९०   ब. इ. स. ११९१
क. इ. स. ११९२   ड. इ. स. ११९३
२८. मुलराज याने सोळंकी वंशाची स्थापना करून ——— ही राजधानी निर्माण केली.
अ. उज्जैन   ब. कन्नौज
क. अन्हिलवाड   ड. धार
२९. ——— च्या अक्रमणामुळे सोळंकी वंशाचा शेवट झाला.
अ. महंमद गवान   ब. महंमद गजनवी
क. महंमद घोरी   ड. कुतुबुद्दीन ऐबक
३०. राजपूतांचे बाराव्या शतकात कोणाच्या अक्रमणामुळे पतन घडून आले.
अ. अरब   ब. तुर्क
क. इराणी   ड. यापैकी नाही
३१. पहिला हरिहर व बुक्क हे विजयनगरचे राजे कोणत्या वंशातील होते?
अ. संगम   ब. साळूव
क. तुळुव   ड. अरविंदू
३२. विजयनगर साम्राज्याची स्थापना ——— मध्ये झाली.
अ. इ. स. १३२०   ब. इ. स. १३२६
क. इ. स. १३३०   ड. इ. स. १३३६
३३. हरिहरने कोणत्या मदतीने दक्षिणेतील इस्लामी सत्तांचा पराभव केला?
अ. कृष्णनायक   ब. मारप्पा
क. सांबूवर्य   ड. यापैकी नाही
३४. ——— आलेखात तिन्ही समुद्रांचक स्वामी असा उल्लेख सापडतो.
अ. हरिहर   ब. बुक्क
क. कृष्ण   ड. देवराय
३५. विजापूर व अहमदनगरच्या शहायानी ——— विरुध्द जिहाद पुकारला होता.
अ. मल्लिकार्जन   ब. नरसिंह
क. कृष्णदेवराय   ड. अच्युतराय

३६. कोणत्या वर्षी विजापूरच्या सुलतानाने विजयनगर साम्राज्याकडून गोदा काबीज केला.
अ. इ. स. १४८७
ब. इ. स. १४८९
क. इ. स. १४९०
ड. इ. स. १४९१
३७. कोणत्या सुलतानाच्या काळात बहमनी सत्तेची स्थापनी झाली.
अ. महंमद तुघलक
ब. फिरोज तुघलक
क. अल्ताउद्दीन खिलजी
ड. यापैकी नाही
३८. अल्ताउद्दीन हसन बहमनशहाने दौलताबाद ऐवजी ——— राजधानी बनवले.
अ. बिदर
ब. विजापूर
क. गोवळकोंडा
ड. गुलबर्गा
३९. मुहम्मदशहा तिसरा याचा पंतप्रधान ——— हा होता.
अ. ख्वाजाजहां
ब. महंमूद गवान
क. जाफरखान
ड. अहमदशहा
४०. महंमूद गवानने कोठे महाविद्यालय बांधले होते?
अ. बिदर
ब. गोवळकोंडा
क. विजापूर
ड. अहमदशहा

This question paper contains 2 printed pages]

A—34—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (First Semester) (Regular) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

HISTORY

Paper-II

[History of India (648 to 1526 A.D.)]

(Wednesday, 16-10-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— All questions are compulsory.

सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

1. Explain the Literary Sources of Indian History. 15

भारताच्या इतिहासाची वाङ्मयीन साधने स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write in brief the achievements dynasty of Kalyani's Chalukya.

कल्याणीच्या चालुक्य घराण्याची थोडक्यात कामगिरी विशद करा.

2. State the achievements of Major Rulers of Rashtrakut Dynasty. 15

राष्ट्रकुट घराण्यातील महत्त्वाच्या राजांची कामगिरी सांगा.

Or

(किंवा)

Give an account of Gurjar-Pratihara and Chauhan Dynasty's achievements.

गुर्जर-प्रतिहार व चौहान घराण्याच्या कामगिरीचा आढावा घ्या.

P.T.O.

3. Write short notes :

10

(a) Any one of the following :

- (1) Allauddin Hasan Bahamanshaha
- (2) Krishnadeva Raya.

(b) Any one of the following :

- (1) Harihar-I and Bukka-I
- (2) Vajeer Mahamud Gavan.

थोडक्यात टिपा लिहा.

(अ) खालीलपैकी कोणत्याही एक :

- (1) अल्लाउद्दीन हसन बहमनशाहा
- (2) कृष्णदेवराय

(ब) खालीलपैकी कोणत्याही एक :

- (1) हरिहर-I आणि बुक्क-I
- (2) वजीर महमूद गावान

This question paper contains 4 printed pages]

B—152—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (First Semester) (Backlog) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

HISTORY

Paper II

[History of India (648 to 1526 A.D.)]

(MCQ+Theory)

(Friday, 18-10-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :—** (i) All questions are compulsory.
(ii) All questions carry equal marks.
(iii) First half an hour is reserved for MCQ.
(i) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(iii) पहिला अर्धातास MCQ साठी राखीव आहे.

MCQ

10

1. (i) Who wrote Rajtarangini ?
(A) Kalhan (B) Bilhan
(C) Dandi (D) None of these
'राजतरंगिनी' हा ग्रंथ कोणी लिहला ?
(A) कल्हण (B) बिल्हण
(C) दन्डी (D) यापैकी नाही
- (ii) Which of these is the archaeological source of Indian History ?
(A) Rajtarangini (B) Vivekshindu
(C) Geetgovind (D) Coin
खालीलपैकी पुरातत्वीय साधन कोणते ?
(A) राजतरंगिणी (B) विवेकशिंदु
(C) गितगोविंद (D) नाणी

P.T.O.

- (iii) Bhillam V built ..... city.
- (A) Ellora (B) Kandharpur
(C) Khadaki (D) Kalyani
- यादव घराण्यातील भिल्लम पाचवा याने ..... शहर वसविले.
- (A) वेरुळ (B) कंधारपूर
(C) खडकी (D) कल्यानी
- (iv) Deogiri Fort was built in the period of ..... dynasty.
- (A) Hoysal (B) Kaktiya
(C) Yadav (D) Kalchuri
- ..... या राजघराण्याच्या काळात देवगिरीचा किल्ला बांधण्यात आला.
- (A) होयसळ (B) काकतिय
(C) यादव (D) कलचुरी
- (v) Kailasa temple was made in regime of .....
- (A) Satavahan (B) Vakatak
(C) Chalukya (D) Rashtrakut
- कैलास मंदीराची निर्माती ..... काळात झाली.
- (A) सातवाहन (B) वाकाटक
(C) चालुक्य (D) राष्ट्रकुट
- (vi) Who was the founder of Kalyani's Chalukya ?
- (A) Tailap-II (B) Vikramaditya-VI
(C) Bhillam-V (D) Ramchandradeo
- कल्यानीच्या चालुक्य घराण्याचा संस्थापक कोण होता ?
- (A) तैलप-II (B) विक्रमादित्य-VI
(C) भिल्लम-V (D) रामचंद्रदेव
- (vii) ..... was the greatest king in Chauhan dynasty.
- (A) Govindraaj (B) Prathviraj-III
(C) Someshwar (D) Hariraj

- ..... हा चव्हाण घराण्यातील सर्वश्रेष्ठ राजा होय.
- (A) गोविंदराज (B) पृथ्वीराज-III
(C) सोमेश्वर (D) हरिराज
- (viii) To which dynasty was Mahindrapal related ?
(A) Yadav (B) Chauhan
(C) Gurjar Pratihar (D) Bahamani
- महिंद्रपाल हा राजा कोणत्या घराण्याशी संबंधित आहे ?
(A) यादव (B) चौहान
(C) गुर्जर/प्रतीहार (D) बहामनी
- (ix) Who was the founder of the Vijayanagar empire ?
(A) Mohammedshah (B) Babar
(C) Harihar and Bukka (D) Krishna-I
- विजयनगर साम्राज्याचा संस्थापक कोण होता ?
(A) महंमदशहा (B) बाबर
(C) हरिहर आणि बुक्क (D) कृष्ण-I
- (x) Who was the founder of the Bahamani empire ?
(A) Alauddin Hasan Bahamani
(B) Ibrahim Lodhi
(C) Alauddin Khilji
(D) Mohammed Shah
- बहामनी साम्राज्याचा संस्थापक कोण होता ?
(A) अल्लाउद्दीन हसन बहामनी (B) इब्राहीम लोधी
(C) अल्लाउद्दीन खिलजी (D) मोहंमदशहा

Theory

2. Explain the archaeological sources of Indian History. 10

भारताच्या इतिहासाची भौतिक साधने लिहा.

P.T.O.

Or

(किंवा)

Give a brief account of Rajput Dynasty.

राजपुत घराण्याचा थोडक्यात आढावा घ्या.

3. Explain the achievements of Ramchandradev Yadav.

10

रामचंद्रदेव यादवाची कामगिरी स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write the causes of decline of Bahamani empire.

बहामनी साम्राज्याच्या न्हासाची कारणे लिहा.

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Kailasa temple
- (ii) Vikramaditya
- (iii) Harihar and Bukka
- (iv) Coin.

खालील थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) कैलास मंदीर
- (ii) विक्रमादित्य
- (iii) हरिहर आणि बुक्क
- (iv) नाणी.

(51)

This question paper contains 4 printed pages]

AH—152—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (First Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

HISTORY

Paper II

(History of India 648-1526 A.D.)

(MCQ+Theory)

(Tuesday, 26-3-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) All questions are compulsory.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) First half an hour is reserved for MCQ.

(i) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) पहिला अर्धातास MCQ साठी राखीव आहे.

MCQ

1. (i) Who wrote 'Vivek Sindhu' ?

10

(A) Jaidev

(B) Kalhan

(C) Mukundraj

(D) Chintamani

'विवेकशिंदू' हा ग्रंथ कोणी लिहला ?

(A) जयदेव

(B) कल्हन

(C) मुकुंदराज

(D) चिंतामणी

(ii) In the ancient period copper plate was used for writing in historical language, it is called .....

(A) Inscription

(B) Abhilekh

(C) Copper plate

(D) Coins

प्राचीन काळी लिखानासाठी तांबे ह्या धातुच्या पत्र्याचा वापर केला जात असे त्याला इतिहासाच्या परिभाषेत ..... म्हणतात.

(A) शिलालेख

(B) अभिलेख

(C) ताम्रपत्र

(D) नाणी

P.T.O.

- (iii) Who is known as the founder of Kailas temple ?
 (A) Tailap II (B) Vikramaditya I
 (C) Krishna-I (D) Krishna-II
 कैलास मंदिराचा निर्माता म्हणून कोनास ओलखले जाते ?
 (A) तैलप II (B) विक्रमादित्य I
 (C) कृष्ण I (D) कृष्ण II
- (iv) Devagiri was the capital city of ..... dynasty.
 (A) Chalukya (B) Kakatiya
 (C) Yadav (D) Vardhan
 देवगिरी ही कोणत्या घराण्याची राजधानी होती ?
 (A) चालुक्य (B) काकतीय
 (C) यादव (D) वर्धन
- (v) Kandhrpur is the sub-capital of .....
 (A) Chalukya (B) Chauhan
 (C) Yadav (D) Rashtrakut
 कंधारपुर ही ..... यांची उपराजधानी होती.
 (A) चालुक्य (B) चौहान
 (C) यादव (D) राष्ट्रकूट
- (vi) Prithviraj Chauhan defeated Mohammed Ghori in ..... battle.
 (A) First Terrain (B) Rawer
 (C) Gang (D) Chittor
 पृथ्वीराज चौहान यांनी महमंद घोरीचा ..... युद्धात पराभव केला.
 (A) तराईची पहिली लढाई (B) राबेर
 (C) गंग (D) चित्तोड
- (vii) ..... was the greatest king in Chauhan dynasty.
 (A) Govindraj (B) Prathviraj III
 (C) Someshwar (D) Hariraj
 ..... हा चौहान घराण्यातील सर्वश्रेष्ठ राजा होय.
 (A) गोविंदराज (B) पृथ्वीराज III
 (C) सोमेश्वर (D) हरिराज

(viii) Who killed Jaichand Rathod and rule the Kannauj Gehadwal dynasty ?

- (A) Dantidurga (B) Muhammad Ghazni
(C) Prithviraj Chauhan (D) Muhammad Ghori

जयचंद राठोडला ठार मारुत कनोज गहडवाल घराण्याचा शेवट खालीलपैकी कोणी केला ?

- (A) दंतीदुर्ग (B) महंमद गजनी
(C) पृथ्वीराज चौहान (D) महंमद घौरी

(ix) Who was the founder of the Bahamani empire ?

- (A) Mohammad Shah (B) Babar
(C) Alauddin Khilji (D) Alauddin Hasan Bahamani

बहमनी साम्राज्याचा संस्थापक कोण आहे ?

- (A) महंमदशहा (B) बाबर
(C) अलाउद्दीन खिलजी (D) अलाउद्दीन हसन बहामनी

(x) Who was the founder of the Vijayanagar empire ?

- (A) Babar (B) Krishna I
(C) Harihar and Bukka (D) Mohammdshah

विजयनगर साम्राज्याचा संस्थापक कोण आहे ?

- (A) बाबर (B) कृष्ण I
(C) हरिहर आणि बुक्का (D) महंमदशहा

Theory

2. Explain the literary sources of Indian History.

10

भारतीय इतिहासाची लिखित साधने स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Give a brief account of Rajput Dynasty.

राजपुत घराण्याचा थोडक्यात आढवा घ्या.

3. Explain the achievements of Ramchandra Dev Yadav. 10

रामचंद्रदेव यादवांची कामगिरी स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Give an account of Vajayanagar empire.

विजयनगर साम्राज्याचा आढवा घ्या.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (a) Kailas temple
(b) Tailap-II
(c) Leni/caves
(d) Gurjar pratihar.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (अ) कैलास मंदिर
(ब) तैलप-II
(क) लेणी
(ड) गुर्जरप्रतिहार.

This question paper contains 2 printed pages|

AV—36—2019

FACULTY OF HUMANITIES/SOCIAL SCIENCES
M.A. (First Year) (External Edu.) EXAMINATION
APRIL/MAY, 2019

HISTORY

Paper II

[History of Medieval India (1206-1707 AD)]

(Friday, 3-5-2019)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time— Three Hours

Maximum Marks—100

N.B. :— (i) Total number of questions 5.

(ii) Each question carries 20 marks.

(i) एकूण प्रश्न संख्या 5.

(ii) प्रति प्रश्न गुण संख्या 20.

1. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

(i) Explain the archeological sources of medieval India.

(ii) Critically examine the achievements of Kutubuddin Aibak.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(i) मध्ययुगीन भारताच्या इतिहासाची पुरातत्वीय साधने स्पष्ट करा.

(ii) कुतुबुद्दिन ऐबकच्या कार्याचे टिकात्मक परीक्षण करा.

2. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

(i) Explain the economical condition of Sultanshahi.

(ii) Write the contribution of Sher Shah Suri.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(i) सुलतानशाहीच्या कालातील आर्थिक स्थिति स्पष्ट करा.

(ii) शेरशाह सुरीचे योगदान लिहा.

P.T.O.

3. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20
- (i) Explain the achievements of Alauddin Khilji.
- (ii) Describe the causes of decline of Delhi Sultanshahi.
- खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :
- (i) अल्लाउद्दीन खिलजीची कामगिरी स्पष्ट करा.
- (ii) दिल्ली सुलतानशाहीच्या न्हासाच्या कारणांचे वर्णन करा.
4. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20
- (i) Explain the achievements of Babar.
- (ii) Write the contribution of Krishnadevraya.
- खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :
- (i) बाबराची कामगिरी स्पष्ट करा.
- (ii) कृष्णदेवरायचे योगदान लिहा.
5. Write short notes on any *two* from the following : 20
- (i) Akbar's religious policy
- (ii) Aurangzeb
- (iii) Political history of Bahamani empire
- (iv) Shah Jahan.
- खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टिपा लिहा :
- (i) अकबराचे धार्मिक धोरण
- (ii) औरंगजेब
- (i) बहामन साम्राज्याचा राजकिय इतिहास
- (ii) शहाजहान.

Printed page]
S—115—2018
FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A. (First Year) (First Semester) EXAMINATION
MARCH/APRIL, 2018
HISTORY

Paper II
[History of India (648 to 1526 A.D.)]
(MCQ + Theory)

(Friday, 23-3-2018)

Time—2 Hours

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Maximum Marks—40

- N.B. :— (i) All questions are compulsory.
(ii) All questions carry equal marks.
(iii) First half hour is reserved for MCQs.
(i) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(iii) पहिला अर्धा तास बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी राखीव आहे.

MCQ

1. Choose the correct answer :

10

योग्य पर्याय निवडा :

- (1) Who known as the founder of Kailas temple ?
(A) Tailap II (B) Vikramaditya I
(C) Krishna I (D) Krishna II
कैलास मंदिराचा निर्माता म्हणून कोणाला ओळखले जाते ?
(A) तैलप II (B) विक्रमादित्य I
(C) कृष्ण I (D) कृष्ण II
- (2) ..... is founder of Chalukya of Kalyani.
(A) Pulkeshi I (B) Vikramaditya II
(C) Tailap II (D) Someshwar II
कल्याणीच्या चालुक्य घराण्याचा संस्थापक ..... होता.
(A) पुलकेशी I (B) विक्रमादित्य II
(C) तैलप II (D) सोमेश्वर II

P.T.O.

- (3) ..... is the writer of Kavyamimansa.
- (A) Rajshekhar (B) Bhavbhuti
(C) Bhas (D) Kautilya
- काव्यमिमांसा या ग्रंथाचे लेखक ..... हे आहेत.
- (A) राजशेखर (B) भवभूती
(C) भास (D) कौटिल्य
- (4) ..... empire was established by Alauddin Hasan.
- (A) Bahamani (B) Vijaynagar
(C) Devgiri (D) None of these
- ..... साम्राज्याची स्थापना अल्लाउद्दीन हसन यांनी केली.
- (A) बहामनी (B) विजयनगर
(C) देवगिरी (D) यापैकी नाही
- (5) Which of these is the literary source of Indian History ?
- (A) Fort (B) Coin
(C) Geetgovind (D) Temple
- खालीलपैकी पुराभिलेखिय साधन कोणते ?
- (A) किल्ला (B) नाणी
(C) गीतगोविंद (D) मंदीर
- (6) In the first battle of tarain to whom Prathviraj Chavan defeated :
- (A) Mohammed Gazani (B) Mohammed Ghori
(C) Mohammed Bin Kasim (D) Mohammed Tughlak
- तराईनच्या पहिला लढाईत पृथ्वीराज चव्हाण यांनी ..... यांचा पराभव केला.
- (A) मोहम्मद गझनी (B) मोहम्मद घौरी
(C) मोहम्मद बिन कासीम (D) मोहम्मद तुघलक
- (7) Kandharpur is the capital of .....
- (A) Chalukya (B) Chauhan
(C) Yadav (D) Rashtrakut
- कंधारपूर ही ..... यांची राजधानी होती.
- (A) चालुक्य (B) चौहान
(C) यादव (D) राष्ट्रकूट

- (8) Which dynasty is related to Bhillam V ?
 (A) Chalukya (B) Rashtrakut
 (C) Yadav (D) Chauhan
 भिल्लम V कोणत्या घराण्याचा राज्यकर्ता होता ?
 (A) चालुक्य (B) राष्ट्रकुट
 (C) यादव (D) चौहान
- (9) ..... was the capital of Yadav dynasty.
 (A) Nanded (B) Devgiri
 (C) Kandhar (D) Kalyani
 ..... ही यादव घराण्याची राजधानी होती.
 (A) नांदेड (B) देवगिरी
 (C) कंधार (D) कल्याणी
- (10) Vijaynagar Empire established on .....
 (A) 1260 A.D. (B) 1320 A.D.
 (C) 1336 A.D. (D) 1436 A.D.
 ..... साली विजयनगर साम्राज्याची स्थापना झाली.
 (A) इ.स. 1260 (B) इ.स. 1320
 (C) इ.स. 1336 (D) इ.स. 1436

Theory

2. Explain the literary sources of Indian History. 10

भारताच्या इतिहासाची वाङ्मयीन साधने स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write the causes of decline of Rajput dynasty.

राजपूत घराण्याच्या पतनाची कारणे लिहा.

3. Explain the achievements of Ramchandradeo Yadav. 10

रामचंद्रदेव यादवांची कामगिरी स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(4)

Or

(किंवा)

Give a brief account of Vijaynagar Empire.

विजयनगर साम्राज्याचा थोडक्यात आढावा घ्या.

4. Write short notes on (any two) :

- (i) Krishna I
- (ii) Tailap II
- (iii) Chavan dynasty
- (iv) Kailas temple.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) कृष्ण I
- (ii) तैलप II
- (iii) चौहान वंश
- (iv) कैलाश मंदीर.

This question paper contains 4 printed pages.

A—135—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCE

B.A. (First Year) (First Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2018

HISTORY

Paper II

(History of India 648 to 1526 AD)

(MCQ & Theory)

(Monday, 15-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. — (i) All questions are compulsory.
(ii) All questions carry equal marks.
(iii) First half an hour is reserved for MCQs.
(i) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(iii) पहिला अर्धातास बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी राखीव आहे.

MCQ

1. Choose the correct answer :

10

योग्य पर्याय निवडा :

(i) Who was the founder of Rashtrakut Empire ?

- (a) Dantidurg (b) Krishna III
(c) Ramchandradev (d) Bhillam

राष्ट्रकूट साम्राज्याचा संस्थापक कोण होता ?

- (a) दंतीदुर्ग (b) कृष्ण III
(c) रामचंद्रदेव (d) भिल्लम

P.T.O.

- (10) Which drama was written by Bhavabhuti ?
- (a) Shakuntal (b) Malmadhav
(c) Venisanhar (d) Meghdut
- राजभूषणे काव्यलेखनेको कोणते नाटक लिहीले ?
- (a) शाकुंतल (b) मलमधव
(c) वेणिसंहार (d) मेघदूत
- (11) Who defeated Ramchandradier Yadav ?
- (a) Alaaddin Khilji (b) Alaaddin Hasan Bahamani
(c) Shillan (d) Harhar
- रामचंद्रदेव यादव यांचा पराभूत कोणता केले ?
- (a) अल्लाउद्दीन खिलजी (b) अल्लाउद्दीन हसन बहामनी
(c) शिल्लान (d) हरिहर
- (12) To which dynasty was Mahindrapal related ?
- (a) Yadav (b) Chauhan
(c) Gurjar (d) Bahamani
- महेंद्रपाल हा राजा कोणत्या घराण्याशी संबंधित आहे ?
- (a) यादव (b) चौहान
(c) गुर्जर (d) बहामनी
- (13) ..... was capital city of Yadav dynasty.
- (a) Kalyani (b) Badami
(c) Devgiri (d) Ter
- यादव घराण्याची राजधानी ..... ही होती.
- (a) कल्याणी (b) बदामी
(c) देवगिरी (d) तेर
- (14) Who is known as the founder of Kailas temple ?
- (a) Tailap-II (b) Vikramaditya-I
(c) Krishna-I (d) Krishna-II

केल्लस भदिरासा निर्भरता म्हणून कोणाला ओळखले जाते ?

- (a) तैलप-II (b) विक्रमादित्य-I
(c) कुष्ण-I (d) कुष्ण-II

(17) ..... is founder of Chalukya of Kalyani.

- (a) Pulakeshi-I (b) Vikramaditya-II
(c) Tailap-II (d) Gomoshwar-II

कल्याणरीच्या चालुक्यन भराण्याचा संस्थापक ..... होता.

- (a) पुलकेशी-I (b) विक्रमादित्य-II
(c) तैलप-II (d) गोमेश्वर-II

(18) Which of these is the literary source of Indian History ?

- (a) Fort (b) Cola
(c) Geet Govind (d) Temple

खालीलपैकी पुराभिलेखिन साधन कोणते ?

- (a) किल्ला (b) चाणी
(c) गीतगोविंद (d) मंदीर

(19) Which dynasty is related to Bhillam V ?

- (a) Chalukya (b) Rashtrakut
(c) Yadav (d) Chauhan

भिल्लम V कोणत्या भराण्याचा राज्यकर्ता होता ?

- (a) चालुक्य (b) राष्ट्रकूट
(c) यादव (d) चौहान

(20) Vijayanagar Empire established in .....

- (a) 1260 A.D. (b) 1320 A.D.
(c) 1336 A.D. (d) 1436 A.D.

..... साली विजयनगर साम्राज्याची स्थापना झाली.

- (a) इ.स. 1260 (b) इ.स. 1320
(c) इ.स. 1336 (d) इ.स. 1436

Theory

2. Write the archaeological sources of Indian history. 10
भारतीय इतिहासाची भौतिक साधने लिहा.

Or

(किंवा)

Describe the achievement of Ramchandradev Yadhav.
रामचंद्रदेव यादवाच्या कामगीरीचे वर्णन करा.

3. Write an information of Rashtrakut dynasty. 10
राष्ट्रकूट घराण्याची थोडक्यात माहिती लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the causes of decline of Bahamani empire.
बहामणी साम्राज्याच्या न्हासाची कारणे स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Dantidurg
(ii) Gurjar-Pratihar
(iii) Harihar-Bukka
(iv) Konark Temple.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) दंतिदूर्ग
(ii) गुर्जर-प्रतिहार
(iii) हरिहर व बुक्का
(iv) कोणार्क मंदिर.

This question paper contains 5 printed pages]

B—57—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

**B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION
OCTOBER/NOVEMBER, 2017**

HISTORY

Paper-III

[History of Ancient India (upto 647 A.D.)]

(MCQ+Theory)

(Sunday, 12-11-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—10+30=40

- N.B. :-** (i) All questions are compulsory.
(ii) All questions carry equal marks.
(iii) First half an hour is reserved for MCQ.
- (i) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(iii) पहिला अर्धा तास बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी राखीव असेल.

MCQ

1. Multiple Choice Questions :

10

बहुपर्यायी प्रश्न :

(i) After the defeat of ..... king Chandragupta Maurya founded Mauryan Dynasty.

(a) Mahapadmananda

(b) Dhanananda

(c) Bimbisar

(d) Ajatshatru

..... राजाचा पराभव करून चंद्रगुप्त मौर्याने मौर्य घराण्याची स्थापना केली.

(a) महापद्मानंद

(b) धनानंद

(c) बिंबीसार

(d) अजातशत्रु

P.T.O.

- (ii) The 'Arthashastra' is written by .....
(a) Kautilya	(b) Megasthenes
(c) Chandragupta Maurya	(d) Hanubhatta
- 'अर्थशास्त्र' ..... ची लिहिले.
(a) कौटिल्य	(b) मेगिस्थेनिथ
(c) चंद्रगुप्त मौर्य	(d) हानुभट्ट
- (iii) In the Satvahana Dynasty ..... no. of king ruled.
(a) 23	(b) 26
(c) 30	(d) 22
- सातवाहन वंशात ..... राजांनी राज्य केले.
(a) 23	(b) 26
(c) 30	(d) 22
- (iv) ..... was seventeenth king of the Satavahana dynasty.
(a) Simuka	(b) King Hala
(c) Gautamiputra Satkarni	(d) Vasisthiputra Satkarni
- ..... हा सातवाहन घराण्यातील सतरावा राजा होता.
(a) सिमुख	(b) राजा हाल
(c) गौतमीपुत्र सातकर्णी	(d) वशिष्ठपुत्र सातकर्णी
- (v) ..... information got from the Allahabad Inscription.
(a) Ashoka	(b) Samudragupta
(c) Harshvardhana	(d) Gautamiputra Satkarni
- अलाहाबादच्या शिलालेखावरून ..... ची माहिती मिळते.
(a) अशोक	(b) समुद्रगुप्त
(c) हर्षवर्धन	(d) गौतमीपुत्र सातकर्णी

(vi) 'Devichandraguptam' is written by .....

- (a) Kalidas (b) Dandi
(c) Vishakhadatta (d) Bharavi

'देविचंद्रगुप्तम्' ..... यांनी लिहिले.

- (a) कालिदास (b) दंडी
(c) विशाखादत्त (d) भारवी

(vii) Chinese traveler visited to India during the period of Harshvardhana.

- (a) Taranath (b) Hu-en-tang
(c) Fahien (d) Itsing

..... या चिनी प्रवासाने हर्षवर्धनच्या कारकिर्दीत भारताला भेट दिली.

- (a) तारनाथ (b) ह्यु-एन-त्संग
(c) फाहियान (d) इत्सिंग

(viii) ..... the author of 'Harshacharita'.

- (a) Kalidas (b) Harshvardhan
(c) Vishakhadatta (d) Banbhata

..... हे 'हर्षचरित' या ग्रंथाचे लेखक आहेत.

- (a) कालिदास (b) हर्षवर्धन
(c) विशाखादत्त (d) बाणभट्ट

(2) ..... is the second name of Harshvardhana.

(a) Varshadeva

(b) Kalidasa

(c) Bhavabhuti

(d) Pulakesin

..... हे हरिश्चंद्राचे नाव आहे.

(a) काह्लदेव

(b) कालिदास

(c) भवभूती

(d) पुलकेशी

(3) ..... was the founder of Gupta Empire.

(a) Shrigupta

(b) Chandragupta

(c) Ramgupta

(d) Samudragupta

..... हे गुप्त साम्राज्याचे संस्थापक होते.

(a) शंरिगुप्त

(b) चंद्रगुप्त

(c) रामगुप्त

(d) समुद्रगुप्त

Theory

2. Write the religious policy of king Ashoka.

सम्राट अशोकाचे धार्मिक धोरण लिहा.

Or (किंवा)

Describe the achievements of Gautamiputra Satkarni.

गौतमीपुत्र सातकर्णीच्या कामगिरीचे वर्णन करा.

3. Describe the achievements of Chandragupta II.

चंद्रगुप्त द्वितीयच्या कामगिरीचे वर्णन करा.

Or (किंवा)

Describe the expansion policy of king Harshvardhana.

हर्यवर्धनाच्या साम्राज्यविस्ताराचे वर्णन करा.

- (ii) ..... was the last king of Mauryan Empire.
- (A) Brahadrath (B) Pushyamitra
(C) Ashok (D) Chandragupt
- ..... हे मौर्य साम्राज्याचे शेवटचे राजे होते.
- (A) ब्रह्मद्रथ (B) पुष्यमित्र
(C) अशोक (D) चंद्रगुप्त
- (iii) ..... was the founder of Mauryan Empire.
- (A) Bindusar (B) Ashok
(C) Chandragupt (D) Dhananand
- ..... हे मौर्य घराण्याचे संस्थापक होते.
- (A) विंदुसार (B) अशोक
(C) चंद्रगुप्त (D) धनानंद
- (iv) Brihatkatha was written by .....
- (A) Kalidas (B) Bhasa
(C) Dandi (D) Gunadhya
- बृहत्कथाचे लेखन ..... यांनी केले.
- (A) कालिदास (B) भास
(C) दंडी (D) गुणादय
- (v) King Hala was ..... king of Satavahan dynasty.
- (A) Seventeenth (B) Sixth
(C) Eighth (D) Sixteenth
- राजा हाल हे सातवाहन घराण्यातील ..... राजे होते.
- (A) सतरावा (B) सहावा
(C) आठवा (D) सोळावा

(vi) ..... was the foreign traveller who visited India during the Gupta period.

- (A) Fahien (B) Itsing
(C) Suma-Chin (D) Hu-Lee

..... हा गुप्त काळात भारताला भेट देणारा परकीय प्रवासी होता.

- (A) फाह्यान (B) इत्सिंग
(C) सुमा-चिन (D) हु-ली

(vii) King Chandragupta-I had marital relation with .....

- (A) Naga (B) Lichhavi
(C) Vakataka (D) Greek

चंद्रगुप्त-I या राजाचे ..... घराण्यासी वैवाहिक संबंध होते.

- (A) नाग (B) लिच्छवी
(C) वाकाटक (D) ग्रीक

(viii) 'Meghdut' written by .....

- (A) Kautilya (B) Megasthenes
(C) Kalidas (D) Bhasa

..... यांनी मेघदुतचे लेखन केले.

- (A) कौटिल्य (B) मेगॅस्थीनीज
(C) कालीदास (D) भास

(ix) ..... was the name of Harshavardhana's sister.

- (A) Bhagyashri (B) Jayashri
(C) Rajashri (D) Nagnika

हर्षवर्धनच्या बहीणीचे नाव ..... होते.

- (A) भाग्यश्री (B) जयश्री
(C) राजश्री (D) नागनिका

(A) Maurya

(B) Satavahana

(C) Gupta

(D) Varhahana

साणक्य हे ..... राजांचे राजवटी होई.

(A) मौर्य

(B) सातवाहन

(C) गुप्त

(D) वराह

Theory

2. Write the causes of decline of Mauryan Empire.
मौर्य साम्राज्याच्या उताराची कारणे लिहा.

Or

(निर्णय)

State the achievements of Chandragupta Satavahana.
चंद्रगुप्त सातवाहनाची कामगिरी लिहा.

3. Assess the work of Samudragupta.
समुद्रगुप्ताच्या कामगिरीचे मूल्यमापन करा.

Or

(निर्णय)

Explain the career and achievements of Harshavardhana.
हर्षवर्धनाचे चरित्र व कामगिरी स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) :

(a) Samrat Ashok

(b) King Hala

(c) Chandragupta-I

(d) Krishna-I.

कोणत्याही दोनचा थोडक्यात टिपा लिहा :

(अ) सम्राट अशोक

(ब) राजा हाल

(क) चंद्रगुप्त-I

(द) कृष्ण-I.

WT

(5)

S-61-2012

4. Write short notes on any *two* of the following :

10

- (a) Shivaji's Navy
- (b) Effect of battle of Panipat-III
- (c) Guerilla warfare of Shivaji
- (d) Battle of Assai.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (अ) शिवाजीचे नौदल
- (ब) पानिपतच्या तिसऱ्या लढाईचे परिणाम
- (क) शिवाजीचे गनिमी युद्धतंत्र
- (ड) असईची लढाई.

This question paper contains 2 printed pages]

AV—63—2019

FACULTY OF HUMANITIES

M.A. (First Year) (External Education) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2019

HISTORY

Paper III

[History of British India (1757-1857 A.D.)]

(Saturday, 4-5-2019)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—100

N.B. :— (i) Total number of questions — 5.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) All questions are compulsory.

(i) एकूण प्रश्न संख्या — 5.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

1. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

(i) Describe the British-French-Karnataka war.

(ii) Write the importance of the battle of Plassey.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(i) इंग्रज-फ्रेंचांच्या-कर्नाटक युद्धाचे वर्णन करा.

(ii) प्लासीच्या लढाईचे महत्त्व लिहा.

2. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

(i) Write about the emergence of the British period Social Reforms movement.

(ii) Explain the Administrative Reform in British Rule.

P.T.O.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

- (i) ब्रिटीशकालीन समाजसुधारणाचा चळवळीच्या उदयाची कारणे लिहा.
- (ii) ब्रिटीशकालीन प्रशासकीय सुधारणा स्पष्ट करा.

3. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

- (i) Give an account of Education policy in British Period.
- (ii) Write the causes of outbreak of 1857 A.D.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

- (i) ब्रिटीशकालीन शिक्षणपद्धतीचा आढावा घ्या.
- (ii) इ.स. 1857च्या उठावाची कारणे लिहा.

4. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

- (i) Explain the effect of outbreak of 1857 A.D.
- (ii) Write the information about the dual government system.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

- (i) 1857च्या उठावाचे परिणाम स्पष्ट करा.
- (ii) दुहेरी शासन व्यवस्थेची माहिती लिहा.

5. Write short notes on any *two* from the following : 20

- (i) Lord Macaulay Scheme
- (ii) British Rule Press
- (iii) Robert Clive
- (iv) Regulating Act, 1773.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टिपा लिहा :

- (i) लॉर्ड मेकॉले योजना
- (ii) ब्रिटीशकालीन वृत्तपत्रे
- (iii) रॉबर्ट क्लाइव्ह
- (iv) नियंत्रणाचा कायदा, 1773.

This question paper contains 5 printed pages]

B—78—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (Second Semester) (Backlog) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

HISTORY

Paper-III

[History of Ancient India (Up to 647 A.D.)]

(MCQ & Theory)

(Tuesday, 15-10-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :-**
- (i) All questions are compulsory.
  - (ii) All questions carry equal marks.
  - (iii) First half an hour is reserved for MCQ.
- (i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- (ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- (iii) पहिला अर्धातास बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी राखीव असेल.

MCQ

1. Multiple Choice Questions : 10

बहुपर्यायी प्रश्न :

(i) .....was the first king of Satavahana who used mother's name before his name.

- (a) King Hala (b) Vashithiputra Satkarni
(c) Samrat Ashoka (d) Gautamiputra Satkarni

.....हा सातवाहन घराण्यातील पहिला राजा आहे ज्याने आपल्या नावापूर्वी आईचे नाव लावले.

- (a) राजा हल (b) वशिष्ठपुत्र सातकर्णी
(c) सम्राट अशोक (d) गौतमीपुत्र सातकर्णी

P.T.O.

- (ii) Kalinga war was held in.....B.C.
(a) 251	(b) 260
(c) 261	(d) 271
- कलिंगचे युद्ध हे इ.स.पू.....मध्ये झाले.
(a) 251	(b) 260
(c) 261	(d) 271
- (iii) Who wrote the "Brihatkatha" ?
(a) Gunadhya	(b) Vishakhadatta
(c) Nagasena	(d) Ashwaghosha
- "बृहत्कथा" कोणी लिहिले ?
(a) गुणाढ्य	(b) विशाखादत्त
(c) नागसेन	(d) अश्वघोष
- (iv) Harshavardhana donated his wealth after five years at.....
(a) Kannauj	(b) Prayag
(c) Gaya	(d) Pataliputra
- हर्षवर्धन आपल्या संपत्तीचे दान पाच वर्षांनी.....येथे करत असे.
(a) कन्नौज	(b) प्रयाग
(c) गया	(d) पाटलीपुत्र
- (v) Which Vakataka king married with prabhavatigupta ?
(a) Rudrasena-I	(b) Rudrasena-II
(c) Pravarsena-I	(d) Prithvisena-II
- कोणत्या वाकाटक राजाने प्रभावतीगुप्ता सोबत विवाह केला ?
(a) रुद्रसेन-I	(b) रुद्रसेन-II
(c) प्रवरसेन-I	(d) पृथ्वीसेन-II

(vi) Ashoka organized.....*Buddhist council.*

- (a) Fourth (b) Second
(c) First (d) Third

अशोकाने.....बौद्धधर्म परिषद आयोजित केली.

- (a) चौथी (b) दुसरी
(c) पहिली (d) तिसरी

(vii) Who was the founder of Gupta Empire ?

- (a) Shrigupta (b) Purugupta
(c) Vikramaditya (d) Upagupta

गुप्त साम्राज्याचा संस्थापक कोण होता.

- (a) श्रीगुप्त (b) पुरुगुप्त
(c) विक्रमादित्य (d) उपगुप्त

(viii) Kautilya was related to the.....dynasty.

- (a) Nanda (b) Gupta
(c) Vardhana (d) Maurya

कौटिल्य हा.....साम्राज्याशी संबंधित होता.

- (a) नंद (b) गुप्त
(c) वर्धन (d) मौर्य

(ix) Which was the capital city of Satavahana Empire ?

- (a) Vengi (b) Pratishtan (Paithan)
(c) Purushpur (d) Pataliputra

सातवाहन साम्राज्याच्या राजधानीचे शहर कोणते होते?

- (a) वेंगी (b) प्रतिष्ठान (पैठण)
(c) पुरुषपुर (d) पाटलीपुत्र

(x) The period of which empire was known as the "Golden Age of Ancient India" ?

(a) Gupta

(b) Maurya

(c) Rashtrakuta

(d) Vardhana

"प्राचिन भारताचे सुवर्ण युग" म्हणून कोणत्या साम्राज्याचा काल ओळखला जातो ?

(a) गुप्त

(b) मौर्य

(c) राष्ट्रकूट

(d) वर्धन

Theory

2. Describe the career and achievement of Chandragupta Maurya. 10

चंद्रगुप्त मौर्य यांचे चरित्र व कामगिरीचे वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Write the achievement of Gautamiputra Satkarni.

गौतमीपुत्र सातकर्णीची कामगिरी लिहा.

3. Describe the "Golden age" of Guptas. 10

गुप्तांच्या "सुवर्ण युगाचे" वर्णन करा.

Or

(किंवा)

State the career and achievement of Harshvardhana.

हर्षवर्धनाचे चरित्र व कामगिरी विशद करा.

WT

(5)

B—78—2019

10

4. Write short notes on (any two) :

- (i) Kalinga war
- (ii) Satvahan Administration
- (iii) Harisen
- (iv) Pulkeshi-II

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) कलिंग युद्ध
- (ii) सातवाहन प्रशासन
- (iii) हरिसेन
- (iv) पुलकेशी--II.

This question paper contains 2 printed pages!

P—63—2019

FACULTY OF HUMANITIES

M.A. (First Year) (External Education) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

HISTORY

Paper III

[History of British India (1757-1857 A.D.)]

(Friday, 29-11-2019)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—100

N.B. — (i) Total number of questions five.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) All questions are compulsory.

(i) एकूण प्रश्न संख्या पाच.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

1. Write answer of any one question from the following in detail : 20

(i) Describe the European Power arrival in India.

(ii) Write the effect of outbreak of 1857 A.D.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(i) युरोपीयन सत्तांच्या भारतातील आगमणाचे वर्णन करा.

(ii) 1857च्या उठावाचे परिणाम लिहा.

2. Write answer of any one question from the following in detail : 20

(i) Write about the emergence of the British period Social Reforms Movement.

(ii) Write the Reforms of Lord William Bentinck.

P.T.O.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे संक्षिप्त उत्तर लिहा :

- ब्रिटिशकालीन सामान्य सुधारणा चळवळीच्या उदयाचे कारण लिहा.
- लॉर्ड क्लिव्हलँड केंद्रियीकरण सुधारणा लिहा.

3. Write answer of any one question from the following in detail : 30

- Explain the Judicial Reforms of Lord Cornwallis.
- Write the causes of outbreak of 1857 A.D.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे संक्षिप्त उत्तर लिहा :

- लॉर्ड कार्नोवालिसच्या न्यायकालीन सुधारणांचे कारण का.
- इ.स. 1857च्या क्रांतीचे कारण लिहा.

4. Write answer of any one question from the following in detail : 30

- Write the Social Reforms of Mahatma Phule.
- Describe the Dual Government Policy of Robert Clive.

खालीलपैकी एका प्रश्नाचे संक्षिप्त उत्तर लिहा :

- म. पुणेच्या सामाजिक सुधारणा लिहा.
- रोबर्ट क्लाइव्हच्या दुहेरी सामन्तव्यकार्येचे कारण का.

5. Write short notes on any two from the following : 30

- Education Policy in British Period
- Battle of Plassey
- British East India Company
- Wood's Despatch, 1854.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टिप लिहा :

- ब्रिटिशकालीन शिक्षण पद्धती
- प्लासीची लढाई
- ब्रिटिश ईस्ट इंडिया कंपनी
- वूडचा खालिफा, 1854.

Faculty of HUMANITIES
B.A. (First Year) (Secondsemester) EXAMINATION
Winter 2020
HISTORY
History of Ancient India(Upto647A.D.)New
Paper -III

Time-Onehour

सर्वप्रश्नआवश्यकआहेत.

सर्वप्रश्नांनासमानगुणआहेत.

1. मौर्य घराण्याचा संस्थापक कोण होता?
  - a) चंद्रगुप्त मौर्य
  - b) कुणाल
  - c) अशोक
  - d) संप्रती
2. सम्राट अशोकला बौध्द धर्माची दिक्षा कोणी दिली?
  - a) तीस्सी
  - b) उपगुप्त
  - c) बहुद्रुत
  - d) भद्रबाहू
3. मगध साम्राज्याची राजधानी कोणते शहर होते?
  - a) उज्जैन
  - b) सुवर्णगिरी
  - c) पाटलीपुत्र
  - d) तक्षशीला
4. तिसरी बौध्दधर्म परिषद ..... येथे भरवण्यात आली.
  - a) पाटलीपुत्र
  - b) बुद्धगया
  - c) सारनाथ
  - d) सांची
5. मौर्य साम्राज्यातील विविध खात्यांच्या प्रमुखाला..... असे म्हणत.
  - a) अमात्य
  - b) लक्षनाध्यक्ष
  - c) रोहित
  - d) नायक
6. सम्राट अशोकाने एकूण किती स्तूप बांधली?
  - a) 86000
  - b) 84000
  - c) 94000

- d) 75000
7. बौद्ध धर्म प्रसारासाठी सम्राट अशोकाने मुलगा महेन्द्र व मुलगी संघमित्रा यांना कोणत्या देशात पाठविले?
- ब्रह्मदेश
  - चीन
  - जपान
  - श्रीलंका
8. .... हा मौर्यप्रशासनात ग्राम प्रमुख होता.
- गोप
  - प्रांतपाल
  - मंडळ अधिकारी
  - ग्रामणी
9. सातवाहन साम्राज्याची राजधानी कोणती होती?
- प्रतिष्ठान
  - तेर
  - भोकरदन
  - रामटेक
10. सातवाहन घराण्यातील महान शासक कोणाला संबोधले जाते?
- सिमुक
  - सातकर्ण I
  - गौतमीपुत्र सातकर्ण
  - पुलयामी
11. गौतमीपुत्र सातकर्णाच्या मातेचे नाव काय होते ?
- वशिष्ठी
  - कौशिकी
  - मठारी
  - वलश्री
12. इ.स. पूर्व 230 ते इ.स. 230 हा कालखंड कोणत्या राजघराण्याचा होता?
- गुप्त
  - मौर्य
  - सातवाहन
  - वर्धन
13. सातवाहनाणी कोणापासून सत्ता हस्तगत केली ?
- शुंग
  - कन्व
  - मौर्य
  - वाकाटक
14. सातवाहनकालीन व्यापारी संघटना कोणत्या नावाने ओळखल्या जात होत्या ?
- श्रेणी

- b) सभा
c) श्रेष्ठी
d) वरीलपैकी नाही
15. सातवाहन काळातील चरु या धन्यास आज काय म्हणतात?
a) भुईमुग
b) ज्वारी
c) तांदूळ
d) हरभरा
16. गौतमीपुत्र सातकर्णाला किती पुत्र होते ?
a) चार
b) दोन
c) तीन
d) पाच
17. अलाहाबादचा शिलालेख कोणी कोरला?
a) हरिषेन
b) वसुबंधू
c) क्षपणक
d) कालिदास
18. समुद्र गुप्ताने दक्षिणेतील किती राजांना पराभूत केले?
a) 10
b) 9
c) 12
d) 15
19. गुप्त साम्राज्याचे राजचिन्ह कोणते?
a) सिंह
b) गरुड
c) राजहंस
d) यापैकी नाही
20. गुप्त राजे कोणत्या धर्माचे पुरस्कर्ते होते?
a) वैदिक
b) बौध्द
c) जैन
d) वरीलपैकी नाही
21. समुद्रगुप्ताची एकूण किती नाणी सापडली ?
a) 194
b) 193
c) 195

d) 192

22. वाकाटक सत्तेचे केंद्रबिंदू कोठे होते?
- मराठवाडा
  - कोकण
  - विदर्भ
  - खानदेश
23. राणी प्रभावतीच्यापतिचे घराने कोणते होते?
- वर्धन
  - गुप्त
  - चालुक्य
  - वाकाटक
24. वत्सगुल्म शाखेचा शेवटचा ज्ञात राजा कोणता?
- देवसेन
  - प्रवरसेन
  - हरी सेन
  - नरेंद्र सेन
25. वाकाटक राजा रुद्रसेन दुसरा यांनी किती वर्षे राज्य केले?
- 10
  - 12
  - 07
  - 05
26. ....हा वर्धन घराण्याचा नूळ पुरुष होता.
- प्रभाकर वर्धन
  - आदित्य वर्धन
  - नर वर्धन
  - पुष्पभुती
27. हर्षवर्धनाची बहिण राजश्रीचा विवाह कोणासोबत झाला होता?
- शशांक
  - ग्रहवर्मा
  - देवगुप्त
  - भास्कर वर्मा
28. वर्धन घराण्याची स्थापना कोठे झाली?
- माळवा
  - वल्हमी
  - कन्नोज
  - स्थानेश्वर
29. हर्षवर्धनाने कोणते नाटक लिहिले?

- a) नागानंद
  - b) राजावली
  - c) प्रियदर्शिका
  - d) वरील सरे
30. हर्षचरित या ग्रंथाचा लेखक कोण आहे?
- a) बिल्हन
  - b) बाणभट्ट
  - c) कालिदास
  - d) हयुषन-त्संग
31. ऐहोलच्या शिलालेखातून कोणत्या राजघराण्याची माहिती मिळते ?
- a) वाकाटक
  - b) चालुक्य
  - c) मौर्य
  - d) गुप्त
32. पुलकेशी दुसऱ्याने किती वर्षे राज्य केले?
- a) 25
  - b) 30
  - c) 32
  - d) 18
33. चालू के राजा पुलकेशी दुसऱ्याच्या राजधानीचे नाव काय होते?
- a) बादामी
  - b) वेरूळ
  - c) शिऊर
  - d) अजिंठा
34. चालुक्य घराण्यातील कोणत्या राजा चे संबंध ईरान च्या राजा खुसरो सोबत होते?
- a) कीर्तीवर्मन
  - b) पुलकेशी I
  - c) मंगलेश
  - d) पुलकेशी II
35. वेरूळ येथे एकूण किती लेण्या आहेत .
- a) 32
  - b) 34
  - c) 35
  - d) 30
36. अजिंठा लेण्या च्या निर्मिती मध्ये कोणत्या घराण्याचा संबंध नाही?
- a) सातवाहन
  - b) वाकाटक
  - c) मौर्य

d) गुप्त

37. वेरुळ येथे एकूण..... हिंदू लेण्या आहेत.

a) 17

b) 12

c) 5

d) 14

38. सांचीचा स्तूप कोणी बांधला?

a) सम्राट अशोक

b) हर्षवर्धन

c) गौतमीपुत्र सातकर्णि

d) चंद्रगुप्त II

39. अजिंठा लेण्या कोणत्या जिल्ह्यात आहेत ?

a) नाशिक

b) औरंगाबाद

c) नांदेड

d) लातूर

40. सम्राट अशोकाच्या वडीलाचे नाव..... होते .

a) चंद्रगुप्त मौर्य

b) बिंबिसार

c) चंद्रगुप्त दुसरा

d) श्रीगुप्त

This question paper contains 2 printed pages]

RB—111—2022

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

HISTORY

Paper III

[History of Ancient India (Upto 647 A.D.)]

(Wednesday, 22-6-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time— 2½ Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Describe the achievements of Chandragupta Maurya.
चंद्रगुप्त मौर्याची कामगिरी स्पष्ट करा.

10

Or

(किंवा)

Give a brief account of the career and achievements of Samudragupta.
समुद्रगुप्ताचे जीवनचरित्र व कामगिरीचे संक्षिप्त वर्णन करा.

2. Describe the achievements of Gautamiputra Satkarni.
गौतमीपुत्र सातकर्णीच्या कामगिरीचे वर्णन करा.

10

Or

(किंवा)

Write an essay on Vakataka Dynasty.
वाकाटक घराण्यावर निबंध लिहा.

3. Explain the causes of decline of Mauryan Empire.
मौर्य साम्राज्याच्या न्हासाची कारणे विशद करा.

10

P.T.O.

Or

(किंवा)

Give an account of the Golden age of Gupta Period.

पुस्तकावधारेण सुवर्ण युगाचा आढावा घ्या.

4. Write a short note on achievements of Chandragupta II.

चंद्रगुप्त दुसऱ्याच्या कामगोरीनर भोडक्यात रिप लिहा.

10

Or

(किंवा)

Explain the career and achievements of Harshavardhana.

हर्षवर्धनाचे जिवनचरित व कामगोरी विशद करा.

5. Write short notes on (any two) :

10

(i) Kalinga War

(ii) Raja Hala

(iii) Chandragupta I

(iv) Pulakeshi II

धोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणत्याही दोनवर) :

(i) कलिंग युद्ध

(ii) राजा हाल

(iii) चंद्रगुप्त पहिला

(iv) पुलकेशी दुसरा.

This question paper contains 4 printed pages]

A—104—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2017

(CBCS Pattern)

HISTORY

Paper IV

[History of India (648 to 1526 A.D.)]

(MCQ+Theory)

(Wednesday, 29-3-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

- N.B. —**
- (i) All questions are compulsory.
  - (ii) All questions carry equal marks.
  - (iii) First half an hour is reserved for MCQs.
  - (i) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
  - (ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
  - (iii) पहिला अर्धा तास बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी असेल.

MCQ

10

1. (i) Who is the author of 'Rajtarangini' ?
(A) Pandit Kaihan	(B) Jonraj
(C) Pradnya Bhatt	(D) Chandra
- 'राजतरंगिणी' या ग्रंथाचा लेखक कोण आहे ?
(A) पंडीत कल्हण	(B) जोनराज
(C) प्रज्ञाभट्ट	(D) चंद्र
- (ii) Which book (Granth) had written by Alberuni ?
(A) Tarikh-ul-Hind	(B) Tharikh-e-Yamini
(C) Kitab-ul-Yamini	(D) Tabakt-e-Nasiri
- अल्बेरुनीने कोणता ग्रंथ लिहिला ?
(A) तारीख-उल-हिंद	(B) तारीख-ए-यामीनी
(C) किताब-उल-यामीनी	(D) तबाकत-ए-नासिरी

P.T.O.

- (iii) When was First Battle of Tarai fought ?
 (A) 1181 A.D. (B) 1191 A.D.
 (C) 1192 A.D. (D) 1193 A.D.
 तराईचे पहिले युद्ध केंव्हा झाले ?
 (A) इ.स. 1181 (B) इ.स. 1191
 (C) इ.स. 1192 (D) इ.स. 1193
- (iv) Who was elected as representative in India by Mohammad Ghori ?
 (A) Mohammad Ghazni (B) Alauddin Khalji
 (C) Quth-ud-Din Aibak (D) Kubecha
 महमंद घोरीने भारतात प्रतिनिधी म्हणून कोणाचा निवड केला ?
 (A) महमंद गझनी (B) अलाउद्दीन खिलजी
 (C) कुतुबुद्दीन ऐबक (D) कुबेचा
- (v) Who changed the name of Devgiri as Daulatabad ?
 (A) Giyasuddin Tughlak (B) Mohammad Tughlak
 (C) Ferozshah Tughlak (D) Sikandar Lodi
 देवगीरीचे दौलताबाद हे नाव कोणी ठेवले ?
 (A) गियासुद्दीन तुघलक (B) महमंद तुघलक
 (C) फिरोजशाहा तुघलक (D) सिकंदर लोदी
- (vi) Who was the founder of Lodi dynasty ?
 (A) Hamidkhan Lodi (B) Bahalol Lodi
 (C) Faridshah Lodi (D) Nizamshah Lodi
 लोदी घराण्याचे संस्थापक कोण होते ?
 (A) हमीदखान लोदी (B) बहलोल लोदी
 (C) फरीदशाहा लोदी (D) निजामशाहा लोदी
- (vii) Who was the first lady Sultan in Delhi Dynasty ?
 (A) Jahanara Begum (B) Razia Sultan
 (C) Noorjahan (D) Gulbadan Begum
 दिल्ली घराण्यातील पहिली महिला सुलतान कोण होती ?
 (A) जहानआरा बेगम (B) रझिया सुलतान
 (C) नूरजहान (D) गुलबदन बेगम

(viii) Who crected Dhai-din-ka-zopada ?

- (A) Iltutmish (B) Qutb-ud-Din-Aibak
(C) Feroz Tughlak (D) Kazikhan

'अढाई-दिन-का-झोपडा' मशीद कोणी निर्माण केली ?

- (A) इल्तुतमिश (B) कुतुबुद्दीन ऐबक
(C) फिरोज तुघलक (D) काशीखान

(ix) Where is the 'Qutb Minar' located ?

- (A) Agra (B) Daulatabad
(C) Delhi (D) Hyderabad

'कुतुबमिनार' कोठे आहे ?

- (A) आग्रा (B) दौलताबाद
(C) दिल्ली (D) हैद्राबाद

(x) Find odd in the following :

- (A) Mohammad Ghazni (B) Amir Khusrau
(C) Mohammad-bin-Kasim (D) Mohammad Ghori

खालीलपैकी विसंगत शोधा :

- (A) मोहम्मद गझनी (B) अमीर खुसरो
(C) मोहम्मद-बिन-कासीम (D) मोहम्मद घोरी

Theory

2. Write the literary sources of Indian History. 10

भारताच्या इतिहासाची लिखित साधने लिहा.

Or

(किंवा)

Describe the invades of Mohammad Ghori ?

महंमद घोरीच्या स्वान्यांचे वर्णन करा.

3. State the achievements of Alauddin Khilji. 10

अलाउद्दीन खिलजीची कामगिरी सांगा.

P.T.O.

Or

(किंवा)

Write the causes of decline of Delhi Sultanate.

दिल्ली सुलतानशाहीच्या पतनाची कारणे लिहा.

4. Write short notes on (any two) :

10

- (a) Ajmer
- (b) Razia Sultan
- (c) Mohammad-bin-Kasim
- (d) Delhi

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोनच) :

- (a) अजमेर
- (b) रझिया सुलतान
- (c) महमंद-बिन-कासिम
- (d) दिल्ली

This question paper contains 4 printed pages]

B—128—2019

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Second Semester) (Backlog) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

HISTORY

Paper IV

[History of India (648 to 1526 A.D.)]

(MCQ+Theory)

(Thursday, 17-10-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :-**
- (i) All questions are compulsory.
  - (ii) All questions carry equal marks.
  - (iii) First half an hour is reserved for MCQs.
- (i) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- (ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- (iii) पहिला अर्धा तास बहुपर्यायी प्रश्नासाठी असेल.

MCQ

1. (i) Who wrote the book 'Ashiqui-e-Devalrani' ? 10
- (A) Jayauddin Barni (B) Amir Khusrou
(C) Firozshah Tughlak (D) Hasan Nizami
- 'आशिकी-इ-देवलराणी' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?
- (A) जियाउद्दीन बरनी (B) अमिर खुसरो
(C) फिरोजशाह तुघलक (D) हसन निजामी
- (ii) Who was the author of 'Kitab-ul-Rehla' ?
- (A) Ibn Batutah (B) Al Biruni
(C) Amir Khusrou (D) Minhaj-ul-Siraj
- 'किताब-उल-रेहला' या ग्रंथाचा लेखक कोण होता ?
- (A) इब्नबतुता (B) अल्बेरुनी
(C) अमिर खुसरो (D) मिन्हाज-उल-सिराज

P.T.O.

(iii) To whom Muhammad Ghori made representative of Delhi ?

- (A) Kubecha (B) Eldoj
(C) Muhammad Khilji (D) Qutbuddin Aibak

मुहम्मद घोरीने दिल्लीचा आपला प्रतिनिधी म्हणुन कोणाला नेमले ?

- (A) कुबेचा (B) एल्दोज
(C) मुहम्मद खिलजी (D) कुतुबुद्दीन ऐबक

(iv) Who was the first Arab Muslim king who attacked India ?

- (A) Muhammad Tughlak (B) Raziya Sultan
(C) Qutbuddin-Aibak (D) Muhammad-bin-Kasim

भारतावर आक्रमण करणारा पहिला अरब राज्यकर्ता कोण होता ?

- (A) मुहम्मद तुघलक (B) रझिया सुलतान
(C) कुतुबुद्दीन ऐबक (D) मुहम्मद-बिन-कासिम

(v) Find odd one in the following :

- (A) Muhammad-bin-Tughlak (B) Raziya Sultan
(C) Alauddin Khilji (D) Delhi

खालीलपैकी विसंगती शोधा :

- (A) मुहम्मद-बिन-तुघलक (B) रझिया सुलतान
(C) अल्लाउद्दीन खिलजी (D) दिल्ली

(vi) Which Sultan had taken decision of changing the capital ?

- (A) Muhammad-bin-Tughlak (B) Sayyid Khilji
(C) Qutbuddin Aibak (D) Sikandar Lodi

कोणत्या सुलतानाने राजधानी बदलण्याचा निर्णय घेतला ?

- (A) मुहम्मद-बिन-तुघलक (B) सय्यद खिलजी
(C) कुतुबुद्दीन ऐबक (D) सिकंदर लोदी

Theory

2. Write the archaeological sources of Indian History during 648-1526 A.D. 10
इ.स. 648-1526 या कालखंडातील भारतीय इतिहासाची भौतिक साधने लिहा.

Or

(किंवा)

State the achievements of Alauddin Khilji.

अल्लाउद्दीन खिलजीची कामगिरी स्पष्ट करा.

3. Describe the achievements of Muhammad Tughlak. 10

मुहम्मद तुघलकाच्या कामगिरीचे वर्णन करा.

Or

(किंवा)

State the causes of decline of Delhi Sultanate.

दिल्ली सुलतानशाहीच्या न्हासाची कारणे सांगा.

4. Write short notes on (any two) : 10

(a) Muhammad-bin-Kasim

(b) Raziya Sultan

(c) Delhi

(d) Muhammad Ghori

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

(a) मुहम्मद-बिन-कासिम

(b) रझिया सुलतान

(c) दिल्ली

(d) मुहम्मद घोरी

Faculty of Humanities

Class : BAFY

B.A.(II Sem.) Examinations

Examinations – Winter 2020

Subject: History

Paper No.: IV NEW

(History of India (648 – 1526 AD.))

Cluster Code – HD

Time-01 Hours

Maximum Marks: 40

N.B. : (i) Attempt all questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Use OMR Answer Sheet.

१. अरबाच्या आक्रमणावेळी सिंध प्रांतावर कोणाची सत्ता होती?
अ. राजा दाहिर
ब. राजा कालवर्मन
क. जयसिंह
ड. अमरनाथराय
२. अरबानी कोणत्या मार्गाने सिंधमध्ये प्रवेश केला?
अ. खैबर खिंड
ब. मकारानची किनारपट्टी
क. बोलन खिंड
ड. समुद्रमार्ग
३. रावेर युद्धाच्या वेळी दाहिर विरुद्धात कासिमला ——— मदत केली.
अ. बाझरा
ब. चाच
क. मोख
ड. खोकन
४. महंमद-बिन-कासिमने सिंधच्या ——— प्रांतावर आक्रमण केले.
अ. ब्राम्हयणाबाद
ब. देवल
क. नेरूर
ड. मुलतान
५. महंमद गझनीने १००० ते १०२६ या काळात भारतावर किती स्वा-या केल्या?
अ. १२
ब. १४
क. १५
ड. १७
६. सोरटी सोमनाथ स्वारीच्या वेळी कोणत्या चालूक्य राजाने विरोध केला?
अ. हरदत्त
ब. कुलचंद
क. भिम पहिला
ड. नरेश गंड
७. महंमद गझनीच्या बरोबर ——— मुस्लीम विव्दान भारतात आला.
अ. इब्न बतुता
ब. अफिफी
क. अमिर खुसरो
ड. अल्बेरूनी

- अ. नुसरत शहा
क. मोहंमद अलीखान
- ब. ताजुद्दीन
ड. जमालउद्दीन याकूब
२१. जलालुद्दीन खिलजी कोणाचा अंगरक्षक होता?
अ. कैकमर
क. बल्बन
- ब. कैकुबाद
ड. कैखुस्त्रो
२२. अल्लाउद्दीनने जलालुद्दीनला कोठे मारेक-याकडून ठार केले?
अ. देवगिरी
क. दिल्ली
- ब. भेलसा
ड. कडा
२३. मलिक कफूर हा अत्यंत सुंदर खोजा कोणत्या मोहिमेत अल्लाउद्दीनला मिळाला?
अ. गुजरात
क. चितोड
- ब. रणथंबोर
ड. मारवाड
२४. अल्लाउद्दीनने 'दिवाण-इ-रियासत' हे अधिकारपद कशासाठी निर्माण केले?
अ. न्यायदानासाठी
क. बाजारावर नियंत्रण
- ब. उमरावांवर नियंत्रण
ड. लष्करावर नियंत्रण
२५. महंमद तुघलकाच्या अभिनव योजनेत कोणती योजना नव्हती?
अ. गंगायमुनेच्या दोआबातील करवाठ योजना
ब. आदर्श कृषी योजना
क. सोन्याऐवजी तांब्याची चलन व्यवस्था योजना
ड. राजधानी बदलाची योजना
२६. दिल्ली ते दौलताबाद हे आंतर महंमद तुघलकाने किती दिवसात कापले?
अ. २०
क. ४०
- ब. ३०
ड. ५०
२७. महंमद तुघलकाने वजीरपदी कोणाची नेमणूक केली?
अ. फिरोजखान
क. खुसरोखान
- ब. अहमद अयाज
ड. अहमद चाप
२८. सय्यद घराण्याचा संस्थापक ————— होय.
अ. खिज़्रखान
क. फरीदशहा
- ब. मुबारकशहा
ड. आलमशहा
२९. खिज़्रखान सय्यद कोणाचा प्रतिनिधी म्हणून भारतात कारभार करत होता?
अ. चंगीजखान
क. खिलजी
- ब. तैमुरलंग
ड. यापैकी नाही
३०. अल्लाउद्दीन अलमशहाचा वजीर कोण होता?
अ. बहलोल लोदी
क. अलमशहा
- ब. हमीदखान
ड. कमाल-उल-मुल्क
३१. लोदी घराण्याचा संस्थापक ————— होता.
अ. हमीदखान लोदी
क. फरीदशहा लोदी
- ब. बहलोल लोदी
ड. निझामखान लोदी
३२. इब्राहीम लोदीचा पराभव कोणी केला?

- अ. खिलजी
ब. मुगलक
- क. सरनद
द. बाबर
३३. मुलतानशाहीचा शेवट मोगल्या मुघलांचे झाला?
अ. ताराईन
ब. मालिपत सीहले मुघल
- क. लाहोर
द. बदायुन
३४. कुतुबगीनार कोठे आहे?
अ. आवा
ब. दिल्ली
- क. मथुरा
द. काशी
३५. कुतुबगीनार किती मजली आहे?
अ. ३
ब. ५
- क. ७
द. यापैकी नाही
३६. अलाई दरवाजा कोणी?
अ. कुतुबुद्दीन ऐबक
ब. अल्लाउद्दीन खिलजी
- क. महमूद तुघलक
द. इब्राहीम लोदी
३७. अलाई दरवाजाचे बांधकाम ----- स्थापत्य कला म्हणून ओळखला जातो.
अ. इंडो इस्लामिक
ब. पर्शियन
- ख. गिअरीली
द. यापैकी नाही
३८. आठई दिनका झोपडा कोणत्या राज्यात आहे?
अ. सिंध
ब. पंजाब
- क. राजस्थान
द. गुजरात
३९. आठई दिनका झोपडा याच्या खांबाची उंची — फुट आहे.
अ. १३
ब. १७
- क. २१
द. २५
४०. आठई दिनका झोपड्या जवळ १८७५ मध्ये उत्खनन करण्यात आले, त्यात — धर्माची संबंधी साधने आढळली.
अ. हरदत्त
ब. कुलचंद
- क. बौध्द
द. यापैकी नाही

This question paper contains 2 printed pages.

RB—127—2022

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

HISTORY

Paper IV

[History of India (648-1526 A.D.)]

(Friday, 24-6-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time— 2½ Hours

Maximum Marks—50

N.B. — (i) Attempt all questions

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Take a review on the achievements of Muhammad Bin Qasim. 10
मुहम्मद बिन कासिमच्या कार्याचा आढावा घ्या.

Or

(किंवा)

Explain the achievements of Razia Sultan.

रजिया सुलतानाची कामगिरी विशद करा.

2. Describe the conquests of Muhammad Ghazni. 10
महम्मद गझनीच्या स्वान्यांचे वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Study the Allauddin Khilji's North and Deccan strategy.

अल्लाउद्दीन खिलजीचे उत्तर आणि दख्खन धोरण अभ्यासा.

P.T.O.

3. Explain the performance of Muhammad Tughlaq
महमद तुघलकाची कामगिरी स्पष्ट करा

10

( )

(किंवा)

Write information about Delhi Art and Architecture.

दिल्ली कला आणि स्थापत्याची माहिती लिहा.

4. Give the reasons for the decline of Sultanate.
सुलतानशाहीच्या ऱ्हासाची कारणे सा

10

( )

(किंवा)

Discuss Mohammad Ghori's invasion of India.

महमद घोरी यांच्या भारतावरील आक्रमणाची चर्चा करा.

5. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Khujrah
(ii) Alauddin
(iii) Ibrahim Lodi
(iv) Adhat-Din-Ka-Zopra.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोहोपैकी) :

- (i) खिजरा
(ii) अलतमश
(iii) इब्राहिम लोदी
(iv) अडहाई-दिन-का-झोपडा.

This question paper contains 2 printed pages!

RB—127—2022

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

HISTORY

Paper IV

[History of India (648-1526 A.D.)]

(Friday, 24-6-2022)

Time : 10.00 a.m. to 12.30 p.m.

Time— 2½ Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt all questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्वे प्रश्न उत्तरवा.

(ii) सर्वे प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Take a review on the achievements of Muhammad Bin Qasim. 10

मुहम्मद बिन कासिमच्या कार्यांचा आढावा घ्या.

Or

(किंवा)

Explain the achievements of Razia Sultan.

रझिया सुलतानाची कार्याची विशद करा.

2. Describe the conquests of Muhammad Ghazni. 10

मुहम्मद गझनीच्या स्वान्यांचे वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Study the Allauddin Khilji's North and Deccan strategy.

अल्लाउद्दीन खिजलीचे उत्तर आणि दख्खन धोरण अभ्यासा.

P.T.O.

3. Explain the performance of Muhammad Tughlaq.
मुहम्मद तुघलकाची कामगिरी स्पष्ट करा.

10

Or

(किंवा)

Write information about Delhi Art and Architecture.
दिल्ली वारा अर्थ वस्तुसुवाची माहिती लिहा.

4. Give the reasons for the decline of Sultanate.
सुलतानशाहीच्या ऱ्हासाची कारणे सा.

10

Or

(किंवा)

Discuss Mohammad Ghori's invasion of India.
मुहम्मद घोरी यांच्या भारतावरील आक्रमणाची चर्चा करा.

5. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Khizrakhan
- (ii) Altamash
- (iii) Ibrahim Lodi
- (iv) Adhai-Din-Ka-Zopra.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोहोवटा) :

- (i) खिज्रखान
- (ii) अल्तामश
- (iii) इब्राहिम लोदी
- (iv) अढाई-दिन-का-झीपडा.